

ДОБРУДЖАНСКИ ГЛАСЪ

„GLASUL
DOBROGEAN“Органъ на Българско-
то малцинство отъ
РомънияДНЕСЪ
„Добруд. гласъ“
12 стр.Адресъ: Glasul Dobrogean
str. Pr. Elisabeta 4 Bazargic

Редакцията на
„Добруджан-
ски гласъ“ сър-
дечно приветст-
вува своитѣ або-
нати и читатели
имъ пожелава
весело прекар-
ване на свѣтлитѣ
Христови празд-
ници!

Спортисти!
апишете се
а екскурзия-
а, която уст-
ройва „Гло-
рия“ за Бал-
канията.

Да запазимъ посѣвитѣ

Изкупителната вина на
една.... крава

Оплакванията противъ потъпкването на посевитѣ сж много. И на много мѣста респективнитѣ селски власти не сж въ състояние да сложатъ край на това зло, което причинява толкова много пакости на обѣднелия добруджански селянинъ. Но характерното въ случая е, че само посѣвитѣ на мѣстнитѣ жители сж изложени на потъпкване. По този случай привеждаме следния фактъ:

Жителъ на с. Меше-махле Янаки Карапенчевъ завежда дѣло противъ шефа на колонията г. Константи-неску, който залавя кравата му въ нивитѣ си, затваря я въ двора, където следъ 12 дни гладно престояване, умира и бива изхвърлена на полето отъ слугитѣ му.

Случаятъ не заслужава коментари. Както потъпкването на посѣвитѣ причиняватъ голѣми загуби на колониститѣ, тъй то причинява двойно повече загуби на мѣстния жителъ, при това той не може и да запре добитъка на колониста, както въ горния случай, а остава онеправданъ и ошетенъ.

ГИ-ОРМАНЦИ

трѣбва да платятъ два пж-
ти данъкъ!

Единъ интересенъ случай

Селянитѣ отъ Ги-Орманъ се оплакватъ, че респективниятъ бирникъ Нае Бенгулеску събралъ отъ селянитѣ точно 12.000 лей данъкъ за селското пасбище. Тия дни, обаче, тая сума повторно била искана отъ селянитѣ и за която на мнозина билъ наложенъ секвестръ.

Пострадалитѣ селяни се оплакали на контролъора г. Мухуцъ, който веднага е наредилъ да се направи нужната анкета.

Има си хасъ, Ги-Орманци да платятъ два пжти данъка за селското си пасбище!

Четете в-хъ

Добруджански гласъ

Малко безгрижие!

Единъ грѣшенъ смъртникъ, трѣгналъ подиръ възкресналия Христосъ, сignalъ предъ райската врата и почналъ да политиканствува на св. Петъръ, за да го пусне въ рай.

—Долуна земята св. Петре, преди Великденъ, малко остана държавитѣ да си изпочукатъ главитѣ, вмѣсто да се чукатъ съ червени яйца. Въ Стреза яйцата излѣзоха много корави. Въ Женева — бѣ въпросъ кой да остане отдолу. Международниятъ кошъ изглежда да е пъленъ съ разни породисти запартыци. Опасно бѣше да не би съ възкресението Христово да замрише на развалени яца... Токачето яйце на Германия и жълтото на Япония, стоятъ за зоръ-заманъ.

А пъкъ у насъ, св. Петре яйцата поскъпнаха и ние рекохмѣ да не се чукаме, защото стига толкова, колкото си чукахмѣ главитѣ. Та азъ рекохъ да побързамъ, защото отъ денъ на денъ все по-лошо става на земята... Е-хъ! Драги св. Петре, вне тука какво знаете? Я отвори ти портата, да влѣземъ, че азъ лати разправамъ отъ игла до конецъ за политиката, за бирнитѣ, за дерта на хората, да видишъ и разберешъ, що за чудесии ставатъ на земята, па вземи си бележка, че следъ мене който идва всичкитѣ да прекарашъ презъ цензурата!.

И бай Ганьо, пакъ благодарение на многостраннитѣ си политически познания, влѣзалъ въ рай!.

Още 1 жертва въ Балчикъ

На 20 т. м. въ 5 ч. сутринта се помина при страшни мъки 17 годишния младежъ Христо, синъ на Стефанъ Трендафиловъ, бѣденъ кроячъ отъ градъ Балчикъ.

Нашия кореспондентъ ни съобщи, че една отъ причинитѣ за смъртта на младежа е побоя, нанесенъ му въ тамошната полиция. Веднага нашия редакторъ г. Л. П. Станчевъ се адресира къмъ мѣстния прокурорски паркетъ, като поиска аутопсия. Г-нъ прокурора телеграфически спрѣ погребението.

Следъ пладне сжция денъ г. г. Мелу Томашеску замѣстникъ прокуроръ при Калиакренския окръженъ сждъ, Христо Капитановъ, адвокатъ, д-ръ Любенъ Семовъ лѣкаръ и нашия редакторъ Л. П. Станчевъ заминаха за Балчикъ. Духоветѣ въ града бѣха крайно възбудени.

Още при първитѣ разследвания, водени съ голѣма вещина, усърдие, тактъ и безпристрастие отъ г. Томашеску се установи, че преди месецъ младежа, играйки си съ една футболна топка при единъ грѣшенъ ударъ топката е отхвъркнала връхъ единъ отъ близкитѣ стълбове и крушката бива счупена. За това голѣмо престѣпление [макаръ, че живѣеция въ Балчикъ француски принцъ г. де Фасине е заплатилъ стойността на крушката]

Христо бива повиканъ въ полицията, където агента Кривяну му е нанесълъ жестока побой. Отива си въ дома младежа, лѣга на легло и вече не става. Подусетили отъ полицията, че работата не е много добра, изпълняващъ длъжността на полицаи Шукри е ходилъ самъ, па и често е изпращалъ да се интересуватъ за боледушания Христо.

При аутопсията се доказа, че младежа е починалъ, вследствие на гръдна болѣсть, чийто произходъ може да се дължи и на нанесения му побой.

Погребението представяше една страшна трагедия; когато процесията минаваше край зданието на полицията нещастната майка си скубѣше коситѣ и ядно кълнѣше.

На съвестта на поменатия побойникъ Кривяну тежатъ следнитѣ подвизи: пребилъ е преди година жителя Генади Жековъ, който почива. Нанася побой на Йорданъ Танасъ Георгиевъ и му прѣска тъпанчето, вследствие което жителя оглушава; пребива и счупва крака на Исмаилъ Хаджи Хаисилъ, за което се води дѣло; онещастливилъ е жителя Кяримъ Абдула Керимъ, който остава глухъ, поради което преживѣва страшна трагедия и претърпѣлъ опитъ на два пжти да се самоубие; ударилъ е въ слабинитѣ Ибраимъ Халитъ.

КАКВО СТАВА ВЪ БЪЛГАРИЯ

НОВОТО ПРАВИТЕЛСТВО

ВЪ БЪЛГАРИЯ

По указания на самия царь Борисъ, който познава най-добре настроенията на българския народъ и начинитъ за опазване върховнитъ интереси на нацията и държавата, бѣше съставенъ въ България новъ кабинетъ, както следва: м-ръ председател Андрей Ташевъ, бившъ виденъ дипломатъ и ученъ, добъръ познавачъ на малцинственитъ въпроси.

М-ръ на външнитъ работи д-ръ Г. Кюсеиановъ, досегашенъ началникъ на царската канцелария и бившъ пълномощенъ м-ръ въ Букурещъ и Бѣлградъ.

М-ръ на вътрешнитъ работи генералъ Р. Атанасовъ, досегашенъ началникъ на канцеларията на военното министерство.

М-ръ на войната, генералъ Цаневъ, досегашенъ началникъ на софийския гарнизонъ.

М-ръ на правосъдието Ан. Карагьозовъ, досегашенъ председател на Върховния Касационенъ Сѣдъ.

М-ръ на финанситъ М. Рѣсковъ, досегашенъ управител на Бѣлг. Народна Банка.

М-ръ на желѣзницитъ Т. Кожухаровъ, журналистъ и виденъ общественикъ.

М-ръ на благоустройството Иотовъ.

М-ръ на народното стопанство Ст. Мошановъ, досегашенъ главенъ директоръ на труда.

Този съставъ на правителството е приетъ съ голѣмо довѣрие и ентузиазъмъ въ България.

Новото правителство е започнало усилено работата си, издавайки спѣшни на-

редби-закони.

ЦАРЯ НА БЪЛГАРИТЪ КЪМЪ СВОЯ НАРОДЪ

Н. В. царь Борисъ III веднага следъ съставянето на новото правителство издаде въдъховенъ манифестъ къмъ народа, въ който подчерта, че при определянето състава на кабинета се е ръководилъ само отъ добре разбранитъ интереси на България.

Въ този манифестъ царя на българитъ обещава, че ще се създаде конституция, която да отговаря на съвременитъ условия и която ще предостави на удобрение отъ българския народъ.

НОВИЯ БЪЛГАРСКИ М-РЪ ВЪ БУКУРЕЩЪ

Съ царски указъ е назначенъ отъ 1 май на мѣстото на досегашния г-нь Робевъ за пълномощенъ м-ръ на България въ Букурещъ, г. Иванъ Поповъ.

Новия м-ръ заемаше до преди година поста на директоръ на печата въ България, а до сега управляваше легацията въ Будапешта.

Г-нь Поповъ е отявленъ привърженикъ на ромъно-българското сближение.

Бидейки високо-културна личностъ, съ рѣдка и финна похватностъ, съ неговото назначение въ Букурещъ българската дипломация може смѣло да се гордѣе.

Чети вестникъ
Добруджански
г л а с ъ

Бесарабци поздравляватъ в. „Добруджански гласъ“

Предаваме дословно съдържанието на пощенската картичка отправена до нашия вестникъ отъ бесарабския българинъ, г. И. Кулаки, който макаръ съ нѣколко думи, тъй силно изразява желанието на бесарабскитъ българи за българско четмо и писмо:

2 Aprilie 1935

Г-динъ Директоръ,

Много Ви съмъ благодаренъ за (Добруджа Гласъ) вашия вестникъ, дето виждамъ и чета по български. въ тази страна тъмна, гдето има съвсемъ малко български книги. Отъ тукъ натакъ прослава, ако желаете да ми пратите вашия вестникъ, да ми го пратите по другъ адресъ и имено: Ion Culachi sat Constantinești. Поклонъ отъ нашата Бесарабия.

Съ почтение:
И. Кулаки

Шабленци лишени отъ пасища

Нашитъ сведения получени отъ с. Шабла говорятъ, че мнозина селяни били принудени да продадатъ овцетъ и добитъка си, защото нѣмали пасище, кждето да ги пасатъ. Селянитъ, отишли да искатъ отъ респективния агрономъ по 2 хект. мѣсто за паша, получили следния характеренъ за положението въ селата въпросъ: „— На българинъ и прахъ не давамъ“

Отъ друга страна, на всички колонисти било дадено по 2 хект. земя.

Оставаме коментаритъ на страна, задоволявайки се само съ питането на шабленци: — Не сме ли равноправни поданици на тая страна, не плащаме ли данъци?

че въ душитъ ни запѣва маршътъ къмъ татковината, къмъ „мълчаливата гордостъ на родната стрѣха“, кждето въ стройна редица ни чакатъ величитъ образи на голѣмитъ синове, за да ни отведатъ по отжпканитъ нѣвга отъ тѣхъ пѣтеки — но вече буренявали — къмъ сияйнитъ бжднини на нашата родина.

Почитъ къмъ българския културенъ работникъ, почитъ и уважение къмъ творителитъ на българската книжнина — ето горещия заветъ на „Завети“!

Добруджа искрено приветствува родни „Завети“ и съ задушевна радостъ стиска ржцетъ на вдъхновенитъ му редактори и сътрудници!

Я. К-ски

разпродажба

На ул. „Ионъ Г. Дука“ 7 (срежду бижутерийния дюкянъ на Кокошианъ)

По случай сезона НЕ ИЗПУЩАЙТЕ да изпускате случая да се снабдите съ обуца на ИЗВЪНРЕДНО НАМАЛЕНИ ЦЕНИ.

Обуца отъ известнитъ марки „ЕХО“ „КАРМЕНЪ“ и СЖЩО ИВСИЧКИ ВИДОВЕ ГАЛАНТЕРИЙНИ СТО

Дамски обуца отъ лей 350 на лей 150
Мжжки обуца отъ лей 400 на лей 200
и детски съ чувствително намаление и средъ голѣмината.

МЖЖКИ ШАПКИ „ФЕТРО“ отъ лей 400 на лей 150

Мжжки шапки обикновени отъ лей 130 на лей 50

— Посетете за увѣрение —

По случай настѣпващия сезонъ и ПРЕДСТАВЯЩИТЪ ПРАЗДНИЦИ съобщавамъ на почитаемата си клиентела, че снабдихъ магазина съ най-различни деликатеси, финни коняци, ликьори, ромове, вина отъ най-прочутитъ депозити

„ШИРБЕЙ“ : „МОТЪ“
„П. Д. Р.“ „ЧАЛИКОВЪ“
и др.

— ЦЕНИ НАМАЛЕНИ —

Магазинъ „Златна риба“

ЛОЗАРИ!

Имамъ честь да Ви съобщя, че магазина

Ангелъ Господиновъ

отъ гр. Базарджикъ — Шадрафанския площадъ

е добре асортиранъ съ всички лозарски трѣби, машини „IDEAL“ за прѣскане на лозичистъ АНГЛИЙСКИ СИНЪ КАМЪКЪ „THE MOND NICKEL“, разни дебелини ГАЛВАНИЗИРАНА ТЕЛЪ, ЛИКО и др.

Цени конкурентни, посетете за увѣрение

ПЪРВА ХИМИЧЕСКА БОЯДЖИЙНИЦА

„ЛУКСЪ“

Л. ГАНЧО ГОСПОДИНОВЪ

Специалистъ-текстиленъ майсторъ бояджия
ул. Ал. И. Куза 15 — Базарджикъ (срещу ханъ Шипанъ)

Почиства химически основно, същевременно дезинфектира дрехитъ Ви и боядисва въ 3 дни съ гаранция: кестми, рокли, пардесюта, тренчкоти, сукнени шапки формиране и ги изглажда отлично, безъ повреда.

Боядисав, валя и скеджосва: шаеци, шафи и пристилки, бързо, хубаво и евтино.

Продава боя безъ витрионъ, всички цѣтове съ наставление

ЦЕНИ 20 НА СТО НАМАЛЕНИ

— ПОСЕТЕТЕ ЗА УВѢРЕНИЕ —
и ще направите най-голѣма икономия

Завети

Въ нашата сива духовна действителностъ се промѣна лжчъ отъ изкрѣяща свѣтлина. Умореното око, на праздно търсящо извора на крепкия националенъ български духъ въ страницитъ на разнитъ списания, които се получаватъ у насъ и въ чиито колони „се разсжждава по нареждане“, се спрѣ съ видимо облекчение и въра върху първата книжка отъ втората годишнина на хубавото художествено списание „Завети“.

Първата годишнина на „Завети“ мина и обсипа съ златенъ прашецъ чернитъ добруджански угари. То посѣ родното въ родината

и изкова образа на българския творителъ на родното писмо въ въображението на читателя въ равна Добруджа.

„Преди всичко възторгъ отъ българското: отъ красивата звучна линия на пейзажа, преживѣнъ и даденъ съ наситенъ жаръ отъ българския художникъ; почитъ къмъ мълчаливата и тиха гордостъ на родната стрѣха, изъ подъ чиято сѣнка израстнаха голѣмитъ синове на родината ни. Тѣхнитъ дѣла сж цѣла епоха“

Съ небивалъ възторгъ четемъ горнитъ редове въ първата страница на „Завети“ и струва ни се,

СТРАНИЦА НА СИЛИСТРЕНЦИ

Възкресение Христово

Това е събитие отъ всемирно значение. То се извърши за всички човѣци и за всички народи и общества. То е символъ на триумфа на духа надъ материята; най-високото тържество на добродетелта и упованията, изобщо, сполука на моралнитъ и дуновни сили срещу хаоса на свѣтовнитъ мжки и теглила.

Но ето, че се изминаха 19 вѣка отъ тогава, а егоизма и лакомията и днесъ съставляватъ единствения двигатели на частния и общественъ животъ. Тѣ сж, които подавяватъ всѣка проява на добродетелността и убиватъ вѣрата за подобрене на човѣшкитъ отношения. За егониститъ и лакомитъ нѣма умѣреност и милост, а което е по-важно, вмѣсто да култивира човѣка у себе тия недостойни представители на материалнитъ нужди, прави ги по-груби и внушителни. Днесъ ние сме свидетели какъ не само човѣкъ отдѣлно, но и цѣли народи и общества сж заразени отъ тия пороци, дебнатъ се и взаимно се преследватъ. Не се задоволяватъ отъ своето, а гледатъ да обсебятъ и чуждото, само за да удовлетворятъ една излишна, но не и наситна потребност за човѣческата природа. Не е ли това тъкмо противното на онова, което извърши и завеща Христосъ чрезъ акта на своето възкресение? Поради това теглилата и нещастията все повече се умножаватъ, както всрѣдъ ония, които заедно сж стараятъ да подтикнатъ народитъ и общества къмъ просвѣта и култура, къмъ напредѣкъ и пообратимяване, тъй и отдѣлно помежду всѣки единъ отъ насъ. Ето защо, въпрѣки всички усилия и старания, отъ гдето и да би идвали тѣ, се стига до единъ и сжщ отрицателенъ резултатъ, а именно, хората и народитъ да си служатъ и да се въоръжаватъ не съ духовния мечъ на възкресения Христосъ, а съ ония на дивитъ човѣшки инстинкти и прищевки.

При такова едно положение днесъ всички ще посрещнатъ тоя великъ день.

У насъ липсва онова дълбоко съзнание за дългъ, за национална чест и гордостъ, каквито се срещатъ у другитъ. А дългътъ и съзнанието съставляватъ основата за правилното и нормално развитие на културата и просвѣтата и понаташната дейност на човѣка. Това сж моралнитъ и духовни сили, които овѣтне отъ вѣрата въ възкресения Христосъ, ще наддѣлѣятъ надъ разрушителитъ и ще способствуватъ, за сплотяването и консолиди-

рането ни като Българско народностно малцинство.

Св. Козма Ив. Георгиевъ

За проданъ ЕДНА КЖЩА

отъ 6 стаи и 400 кв. метра дворъ, находяща въ центъра на града до пощата, ул. Михаилъ Еминеску № 4 гр. Базарджикъ.

За споразумение: Редакцията

Юда изъ Кариотъ

Юда, това историческо име, е ли наистина предателя на Исуса? Защото отъ преди двадесетъ вѣка, още когато се зародила и развила трагедията на християнството, да, близо вече 2000 години, това име Юда, носи най-унизителното петно за човѣшката личностъ, а е станало дори синонимъ на понятието предателъ.

И всѣка пролѣтъ презъ време на страстната седмица нашата черква посочва за назидание на насъ, върующитъ, а и учителитъ на свой редъ изнасятъ предъ ученицитъ взетитъ му тридесетъ сребърника и предателската му целувка.

Върху историческото развитие на християнството презъ първитъ три вѣка следъ Христа, когато то се осмѣли, обособи, оформи и въ последствие установи като официална религия, съ голѣма достовѣрност свидетелствуватъ анализитъ на Тацита, този отъ римскитъ писатели, които много грижливо и съ подробност е писалъ върху развоя на християнството.

Относно личността и дейността на Юда като общественикъ, писаното отъ Тацита съвпада съ еврейскитъ източници. А споредъ тѣхъ Юда билъ аристократъ и по материално положение и по духъ. Природно даренъ съ силенъ умъ и организаторски таланти, къмъ които трѣбва да прибавимъ и една неизчерпаема воля, Юда е посвѣтилъ цѣлия си животъ и всичкия си имотъ въ полза на оная скжпа замисълъ, която бѣ върховна мечта

на еврейската аристокрация и духовенство по него време, а именно: извоюване на всѣка цена свободата на еврейския народъ, изпадналъ подъ владичество на римлянитъ.

И действително, фактъ исторически е, че благородната класа на еврейския народъ и духовенството тайно замислювали и подготвяли условията за една освободителна акция противъ владетеля римлянитъ.

На Юда, идеолога, организатора, душата тъй да се каже на подетото освободително движение, бѣ въложено да влѣзе въ контактъ съ Исуса, появилиятъ се наскоро отличенъ проповѣдникъ въ Галилея, понеже сподвижницитъ на Юда, както и самиятъ той, сж схващали учението на Исуса като диверсия насочена срещу освободителното имъ движение, та галилеянитъ Исусъ трѣбвало на всѣка цена да бжде спечеленъ за тѣхната кауза.

Независимо отъ това, за да се възбуди и поддържа у еврейския народъ революционенъ духъ и умраза къмъ римлянитъ, организаторитъ на освободителното движение сж имали нужда отъ единъ тъй популяренъ проповѣдникъ, какъвто билъ Исусъ. Юда вмѣквайки се въ числото на христовитъ ученици, целялъ да убеди Исуса да отиде въ Ерусалимъ, за да държи своитъ проповѣди презъ време на пасхалнитъ празници.

Ония, обаче, които мисляли да използватъ Исуса като сръдство за постигане на своитъ народностни цели, горчиво се измамили, понеже възгледитъ на Исуса

Учителътъ и малцинствата

Ролята на учителя въ живота на обществото не се ограничава само въ тѣснитъ рамки на неговата професионална задача. Учителътъ е билъ винаги будното око на обществото, той е стражътъ на обществената правда. Учителътъ, носителъ на истината и културата, не бива съ хладнокръвие да понася неправдитъ отъ каквото и естество да сж тѣ. Да издигне гласъ на протестъ и да защити слабия—това е билонеговъ естественъ дългъ. Това той прави, защото самото му призвание на възпитателъ съдържа елементи на братство и свещена правда.

Такъвъ трѣбва да е, изобщо, учителя, независимо отъ неговата етническа принадлежностъ. И нему нашето малцинство най-вече се надѣва за защита отъ произволитъ отъ кждето и да идатъ тѣ.

Особено голѣмо значение е ролята, която се пада на нашия колежъ отъ ромънскитъ държавни училища въ селата. Нему е познатъ най-добре живота на селянина. Той е свидетелъ на толкова неправди, които се вършатъ за смѣтка на него. Нима неговото призвание на педагогъ и възпитателъ, а като такъвъ и носителъ на правдата и истината, не му нахепватъ наложителния дългъ да се застъпва за потъпканитъ права и поруганата честъ, на оная, който безспирно твори блага за всички насъ? Кой другъ, ако не учителя, ще се яви въ защита на ония, които по едно нещастие на сждбата, съставляватъ малцинственъ елементъ въ държавата? Никой не

са върху тогавашното социално положение сж били съвършено противни на тия на конспираторитъ.

Отдавна намѣрениятъ ръкописъ на Юда около развалинитъ на Херкуланъ съдържащъ запискитъ му върху залавянето и осждането на Исуса, хвърля една доста осезателна свѣтлина върху онова, което сж ни оставили евангелиститъ и което повтаряно и популяризирано презъ вѣковетъ отъ черквата и училището, станало днесъ познато и на децата дори, че Юда е предателя на Исуса.

Н. РИБАРОВЪ

може да упрекне учителя, или когото и да било другъ за такава една защита, защото тя се върши въ името на едно право, освѣтено отъ Международнитъ договори и отъ законитъ на страната. Разни ослѣпени шовинисти могатъ да окачествятъ такава една защита като противодържавнически актъ, или най-малко като несъответна съ националнитъ имъ идеали, но това не бива да смущава учителя. Защото да работимъ въ защита на едно узаконено право е повече подвигъ, отколкото унижение. Такава една дейностъ далечъ не отрича качествата у деятеля на добъръ защитникъ на племето си. Задачата на учителя не се заключава въ „овладяване народностния духъ на населението въ полза на националната кауза“, както безъ свѣнъ се бие въ гърди и се хвали единъ нашъ колежъ отъ с. Бабукъ. Не, такава задача не е свойствена на учителското призвание. Тя може да бжде патентъ на всѣкиго други, но не и на учителя. Тя се отрича не само отъ истината, а и отъ фактическото състояние на нѣщата. Открититъ и толерирани малцинствени училища сж красноречиво доказателство, че висшитъ държавни кржгове, въ чийто обсежъ влиза и въпроса за висшата национална политика, менажиратъ правата на малцинствата.

Така, че работата на учителя въ защита и покровителство на малцинствата не само, че не е въ противоречие съ интереситъ на висшата национална политика, а е хармонично продължение на дѣлото на ония, които провеждатъ тая политика.

И. КАЛЧИШКОВЪ

Малцинственъ учителъ

Продаватъ се:

- 1) 3 ДЮКЯНА на ул. „Вито-рулъ“ № 31 — 33 и единия безъ номеръ.
- 2) ЕДНО ЛОЗЕ около 2 декара, необработено въ лозята на „Гази Баба“ — близо до входнитъ врата.

Справка

ХАЛИЛЪ РУШИДЪ

ул. „Нягое Басарабъ“ 21

— Базарджикъ —

Какъ банатските българи посрещатъ

ВЪЗКРЕСЕНИЕ ХРИСОВО

ВЕЛИКДЕШНИ ОБИЧАИ

Банатските българи, които сж се изселили отъ България преди около 250 години, сж запазили почти непожтнато своитъ обичаи и нрави. Тъ говорятъ езика на своитъ прадеди. По долу даваме до-словно дописката на нашия корреспондентъ отъ Банатъ за „Великдешнитъ обичаи“ на нашия сънародници, живущи днесъ далечъ, задъ Карпатски-тъ планини. Дописката пу-бликуваме безъ никакви гра-матически и стилни поправки.

Балгарите коя ощи у 1688 г избегая отъ България иза-селения се в Баната у най го-лема маса, почти сами не измениени с други нации, живеели вселото Бешенова — веле у Тимиш-Торонтал-ски округ, близо до грани-цата на Югославия-Унгрия и Романия. Техните вели-дешни обичаи се почнат с една седмица напред „Ве-ликденъ“. Тези балгаривси-чки са католици и потомци на бившите еретици бого-мили, или кои они речат „павликене“.

Напредъ „Велика сабута“ с една седмица, тоест са-буга за „Врабница“, моми-четата до 15-год. ходат съ кошници от каша - на ка-ща за яйца и пейат „Лазар-ица“. Ието този денъ мо-мичетата носатъ на у-лите по едно яйце за „грация“. На „врабница“ по обичай на католицитъ съ варба хо-дат на миса (литургия) „за поменъ чи Христосъ съ ма-гарицата флеза въ Иеруса-лим“ и от тази посветена „рикити“ (варба) се хварли-ва в огане, куга презъ ле-то гарми небето „гармежа да се посвети“ (павликян-ски обичай).

Понеделник, вторник и среда варосватъ, чистатъ „за великденъ“. Въ четвер-так отиватъ на миса (ли-тургия) да си заговейт съ дзоньтата (камбаните)“ От днес до велика сабуга ста-рите жини (баби) нищо ни едат нито вода не пиятъ. Вечератъ с свищичета, оти-ватъ въ черквата до 10 ча-сове пеят черковни песни „за да не издадатъ Исуса“. Отъ днес до велика сабуга дзоньта не бият само „Ка-раката“ (токата). През деня се черват яйцата за велик-денъ. От днес женския пол „желей“ Иргенете се обли-четъ у сини дрехи да па-затъ Исуса съ пушки и с паралия (шапка) на глова-та, коя ниго в черквата не ги сневатъ. Днес се уриж-дат гробвете на покойните.

Великъ петак. Днесъ ни се рабути нищо. Презъ дене ходатъ у черквата да „Ба-цатъ Исуса и тамъ хфар-лет пари „носце“. Иргъене-те по 2 пазат „божа гробъ“ съ пушки. Остру се на про-рнатия Исус гледат по 1 | 2 час. Днес само „пукани ку-чене“ едат. На велики пе-так заровин мартав на ис-тена за ускрасни, ама мо-жи и да се „упалти“ (ноще да си ходи) [Тази е еретич-ка павликенска догма, за-то от гроба на такази мар-тав се вземе се хфатри въ геранъ]

Велика сабуга. Сутрина-та старите отиватъ в черк-ва съ децата и носат бла-госвенъ оганъ и „кращена вода“ Съ огане изгурат „ханчетата“ [от бели и чар-вени конци изплетени гар-данчета коя се носат на врата проти зло от 2. II.]

„Оганъ посвети всичкото зло“ (павликенска еретичка догма). Га си отговейт кам-баните (дзоньтата) секу де-те тиче на геранъ да се умива; момчето да бади „юнак“, момичето „бело на образа“ и ни се утриватъ. Него чекат да се изсуши и тогази ги упарлат децата за кикато (куса) „за кра-щенъи“ (Сига се расатъ дървата да се сабудатъ и да донесатъ ошки) (стара богомилска вера).

Днесъ праватъ кравайче-та, за утре да раздават за „мартавите“. Вечера у 6 ча-са отиватъ в черква съ го-лема парадия облудат да „вазфракни Исус“. Много жени в гробищата ношоват на гроба на млада покойна майка или мома изгодени-ца „че коя най парва бади пуходна, та за се спаси, за я ускрасни Исусъ“.

Велик денъ. Старата от каша отива в черквата да благосви „конката“ (месо, кравай и яйца). До сига са постили сига си отговеват. От благосването нищо не хварли та чурупка от яйце, та колалица или труби, всич-ко се хварли в оганъ за „жертва“, до днесъ се па-зи светия оганъ.

След пладне младината се пребира на пазарището „да се чукат съ яйца“. Мо-мата вика иргъене и му да-ва яйце да се чукат. Иргъе-не намигни на момата кача знамени „знакъ“ чи отива на ондзи край селото, где момата ходи недеде „да поиграятъ“ и съ туй си по-дават раката. Този е оби-чая на балгарете „павли-кяните“ за „вликденъ“.

Много отъ обичайте са

Великденъ въ с. Шабла

По старъ обичай всѣки се старае за Великденъ да има преди всичко червени яйца, па макаръ и 5, а е било време, когато се е вапсвало въ всѣка сѣща съ стотици и до 500! Де-цата се радватъ най вече и ходятъ да бератъ млечки (трева, която пуца млѣко при откъсване), която до-насятъ на майкитъ си да варятъ въ нея яйцата, отъ която тѣ ставатъ жълти, а после ги правятъ червени и други цвѣтове.

Втората работа, която трѣбва да се направи, това е всѣки да почисти, изма-же, изглади и измете дво-ра, за да придобие празд-ниченъ видъ, всѣки ще се облече въ по-новитѣ дрехи и при сядане на трапезата, първата хапка ще да бжде яйце; всички насѣдали око-ло софрата се чукатъ съ яйца.

Правятъ се краваи и на единъ отъ краваитѣ сѣсла-га червено яйце отгоре, което се пече съ кравая въ фурната. Това яйце се ос-тавя на иконата за дълго време — символъ на здра-ве, ако разбира се, не се е пропукало при печенето.

Разнасятъ се краваи по

спрени от черквата, какъ косванието до кикати съ светия оганъ, чукање съ яйцата, земля да се вземе от гроба на мартавия, по-има йощи стари която всич-кото варшат.

Яковъ Ронковъ

кумове и кръсници. По-лъкъ братъ или сестра нася кравай и яйца на голѣмия — въ знакъ почитъ и уважение.

Великденъ, това е едни отъ най-голѣмитѣ и тѣ жествени празници за х-стиянитѣ, но колкото е великъ и хубавъ за бо-титѣ и доволни хора, то-кова е тѣженъ и мраченъ предъ взора на обедне-

с. Шабла, априлъ, 1935 г.

Вести отъ Констанца

— Миналата недѣля избра новата управа Бѣлг. Културно Общес-тво отъ града ни. И този пъ-на чело на управата избранъ г. Иосифъ Атан-совъ. Надяваме се, че ще прояви широка де-ностъ, за да оправдае вѣрието на гражданитѣ.

— Наскоро ще се стѣпи за реорганизи-на училищната ни библ-тека.

— На вториятъ денъ Великденъ се отваря гр-ското казино съ всич-хазартни игри.

— Миналиятъ петъ потържественъ начинъ отпразднува „д-ия на го-та“.

— Времето се затоп-Следъ проливнитѣ дъжд-реколтата въ окръ-обещава да бжде богата

Христосъ и азъ

къмъ голгота...

Седѣше той осамотенъ въ мрачната килия на затвора. Погледътъ му бѣше впитъ въ земята.

Нощта хвърля тъмното си було надъ затвора, а на не-бето звездитѣ искрятъ като кървавитѣ капки по блѣдото чело на Спасителя.

Спомени, тѣжни спомени се заредиха...

... Градинка китна въ ба-щинъ домъ, а въ нея цвѣтя, цвѣтя. Върѣлъ тѣхъ растѣше цвѣтъ единъ, катъ майска ро-за миль...

... Вѣтрецътъ гали руситѣ ти къдри. Луната се усмихна надъ тебе... И звездитѣ сж щастливи. Не ги ли виждашъ

ти? Не виждашъ ли какъ тѣ ти се любоватъ?

Луната се смѣе...

Защо не се смѣешъ и ти, мило дете?

Защо тѣжнѣшъ, защо?

Или освѣтенитѣ отъ луна-та клони на дърветата те на-скърбяватъ?

Тѣ ли ти навѣватъ скръбъ, дете?

Есенъта идва, тя е за тѣхъ, не е за тебе...

Вижъ долу по рѣката се носи лодка. Самотникъ гребе нейнитѣ води и тѣжна пѣ-сенъ пѣе.

Неговата скръбна пѣсенъ ли те кара да тѣжнѣшъ, де-те?... Та той пѣе за своята

скръбъ, за своята...

Дете, дете!...

Защо тѣжнѣшъ сега?

И ти ли по изгубено ща-стие и ти ли за минали дни?

Та ти сега живѣешъ!...

Не си преживѣло още ра-достъта... ами щастieto...

Дете, Дете!...

Следъ радостъ и щастие ид-ва тѣжа, тѣжа която е трай-на.

Тя остава за винаги, о, де-те!...

... При тѣзи думи той ско-чи, огледа се. Самъ е... Около него стени, малко прозорче. Презъ него се вижда осеяно-то съ бисери небе.

О, небе!...

Тѣжни спомени, спомени прензѣглени съ тѣжа!

... Морски брѣгъ. Девойка мила съ любияния въ разцвѣта на младостъта седятъ тамъ.

Ласки. Любовь. Щастие. Ра-

достъ...

Вълнитѣ разбити въ бисер-ни капки падатъ предъ тѣхъ. Тѣ сж щастливи.

... Сenna се... Вратата на килията се отвори. Пазачътъ остави лещерята на затворника и излѣзе. Ключа изтрака.

Да, тя ме обичаше.

И азъ обичахъ две.

Но сега тѣ сж далече, далече...

Обичахъ нея и моята родина.

Кѣде сж тѣ сега, дали ще ги видя пакъ?

Тѣжа. Тѣжа!...

Щастнето отдавна избѣ-га отъ менъ.

Тѣжа ме владѣе сега.

Тѣжа владѣе и моята родина,

Изгнаникъ съмъ азъ, изгнани-ница е и тя, моята светиня. Вериги влача азъ, по-тежки влачи тя, моята родина.

Христосъ занесе кръста Голгота. Носи го и азъ, па-та родина.

Но Голгота се разп-пропукна се скалитѣ, с-риxa се пропасти, въ нападаха нечистивитѣ.

Христосъ възкресна!

И утре, когато камба-звѣнъ се разлѣе като надъ села и градове, в-смирено ще преклони предъ образа на Великия ченникъ, който занесе кр-на Голгота и който зна-че следъ Голгота идва кресение...

И наистина то дойде-Христосъ Възкресе!

К. Кур

Четете в-къ

Добруджански гл

ПРИДИЧЕСКА ХРОНИКА

СРОКОВАТА ПЛАТКА ОТЪ 15 МАЙ Т. Г. ПРЕДВИДЕНА ВЪ ЗАКОНА

за задълженията, може ли да не се изплати?

Какви сж последствията отъ неизплащането

отъ ХР. П. КАПИТАНОВЪ

Предъ видъ приближавания рокъ — 15 май — за изплащането на втората срокова платка по закона за селски и селски задължения, много заинтересовани длъжници ни запитват може ли тая втора платка да не се изплати и какви сж последствията отъ неизплащането?

За да бъдемъ полезни на читателите, ще отговоримъ ясно и точно на въпроса.

По закона за задълженията дългътъ заедно съ лихвите и носките се намаля съ 50 на сто, платими въ 17 години, 34 срокови платки, на 15 ноемврий и 15 май всяка година, съ 3 на сто годишна лихва.

Въ първите 2 години при всяка платка се внася по 2.50 на сто, значи годишно 5 на сто, отъ които 3 на сто лихви и 2 на сто капиталъ.

Закона за задълженията влѣвъ сила на 7 априль 1934 г. и първата срокова платка определѣна на 15 ноемврий 1934 г., като следва втората срокова платка да се внесе на 15 май 1935 г.

Почти всички длъжници внасятъ първата срокова платка съ готовностъ биха внаесли и втората платка, ако развилата се до крайни размѣри криза не ги поставяше въ възможностъ да сторятъ то-

Добруджанскиятъ селянин стигналъ до тежкото положение нѣматъ храна за ядене, да иматъ даже мамалига и нито какъ въ джеба.

Какъ ще могатъ при това обстоятелство на работитѣ да внасятъ сроковитѣ платки отъ 15 май?

И ако не могатъ, какви сж последствията?

Ако длъжника не може да плати, било само на единъ отъ заимодавитѣ си, било на всички сѣ заемодатели една срокова платка, неплатения заемодателъ ще може да предаде само доходитѣ отъ имуществото и да било характеръ, тъй какъ сѣ въ тѣхъ резултатитѣ, паемитѣ и т. н.

Нагледно изразено това означава:

Ако Иванъ Ивановъ има да да на Хаймъ Пацъ 100.000 (сто хиляди) лей, следва да внесе на 15 май 1935 г. срокова платка отъ 1.250 лей, която е включена и лихвата отъ 3 на сто за 6 месеца. Ако Иванъ Ивановъ нѣмаше възможностъ да внесе сумата отъ 1.250 лей, какво губи и какво може да му стори Хаймъ Пацъ?

Иванъ Ивановъ нищо не губи, само че Хаймъ Пацъ ще може принудително да го преследва само за 1.250 лей и то само върху реколтата или другитѣ му доходи.

Ако реколтата е продадена или изядена или не станала, както и ако нѣма други доходи, Хаймъ Пацъ нищо друго не може да стори на Ив. Ивановъ, освенъ да го почака 6 месеца, т. е. до 15 ноемврий, когато се предполага, че следъ жетва ще може да се изплати. Заимодавитѣ ма-

матъ длъжницитѣ си, когато ги заплашватъ, че при неплатение на сроковата платка отъ 15 май 1935 г. губели въобще правото да се ползватъ отъ облекчени та на закона за задълженията и че като резултатъ на това щели да ги преследватъ веднага за цѣлото задължение безъ намаление на капиталъ и лихви. Това е заплашване за изнудване съ користна целъ.

Даже при неизплащане на две срокови платки, т. е. ако длъжника не плати нито на

15 май, нито на 15 ноемврий пакъ не губи правото на облекчение отъ закона, т. е. пакъ задължението му — капиталътъ и лихви — се намаля съ 50 на сто; какво губи тогава — губи правото на сроково изплащане.

Обаче, сждитѣ могатъ да отлагатъ плащанията въ случай на унищожение на най-малко половината отъ реколтата отъ непредвиденъ случай като градъ, наводнение, суша и пр.

Всички тия улеснения за длъжника се правятъ нарочно за да има достатъчно време за набавяне на сумитѣ необходими за сроковитѣ платки и въ случай, че не ги намѣри пакъ не се осжда на губение правото на намаление на дълга съ 50 на сто.

Тия обяснения ги даваме за успокоение на длъжницитѣ, които се намѣрватъ въ парични затруднения и въ невъзможностъ да платятъ втората срокова платка.

ДЪЛЖНИЦИТЪ КЪМЪ ДЪРЖАВАТА ЗА РАЗДАДЕНАТА

ПРЕЗЪ 1929 ГОД. ЗИМНИЦА ЗА СЕМЕ, ПОЛЗВАТЪ ЛИ СЕ ОТЪ ЗАКОНА ЗА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА?

Получаваме съ стотици писма за съвети отнасящи се до облекченията предвидени въ закона за задълженията.

Нѣкои отъ тия писма се отнасятъ за зимницата раздадена за семе презъ 1929 год.

Въ едно отъ тия писма се казва:

— „Никой не знае какъ стои работата съ зимницата, що се даде за семе на населението отъ окръга ни презъ 1929 год. и остана неизплатена и до сега; това задължение застъга ли го закона за задълженията, тъй като се смѣта, че е единъ държавенъ дългъ?“

Въпроса е много ясно поставенъ и понеже засяга почти цѣлото земеделческо население отъ окръга, ще дадемъ необходимитѣ разяснения.

Презъ 1929 г. земеделческото население отъ Калиакренски окръгъ имаше голѣма нужда отъ зимница за семе. И понеже реколтата отъ предната година бѣше напълно унищожена, а населението нѣмаше необходимитѣ парични сръдства да си закупи семе, държавата чрезъ министерството на земеделието и надлежнитѣ земеделски камари смѣтна за нужно да се притече на помощъ, като

отпусна за раздаване на земеделцитѣ отъ окръга ни 250 вагона зимница.

Това раздаване стана подъ формата на заемъ, чрезъ земеделската камара и селскитѣ кооперации.

Който взема зимница задължи се да плати на опредѣленъ срокъ дадена сума. Вследствие на разразилата се криза и до днесъ така длъжимитѣ суми останаха неизплатени.

Така че, при влизането въ сила на закона за задълженията, дълговетѣ за зимницата бѣха открити и се слагаше въпроса — попадатъ ли подъ предвиденията на закона.

Но закона за задълженията въ 2 години три пѣти се промѣня, за да стигнемъ до днешния законъ.

Днесъ селскитѣ Кооперации, федерацията на кооперациитѣ отъ окръга ни, Централната кооперативна Банка отъ Букурещъ, Калиакренската земеделска камара и Министерството на Земеделието твърдятъ, че задължението за зимница бидейки задължение къмъ държавата се изключва отъ предвиденитѣ въ закона намаления и срокови плащания и като така, следва да се изплати веднага и всецѣло съ обикновената законна лихва.

Даже въ тоя духъ министерството на Земеделието

е изпратило заповѣдь къмъ земеделската камара и кооперациитѣ

Кооперациитѣ, Федерацията на кооперациитѣ, Земеделската камара не приематъ предлаганитѣ имъ срокови платки, възражавайки, че задължението е къмъ държавата и е изключено отъ облекчение.

Предъ това състояние на работитѣ длъжницитѣ за зимницата сж въ пълно неведение и незнайтъ какво да правятъ.

Дали да внасятъ сроковитѣ платки, въ който случай ще се ползватъ отъ всички облекчения по закона за задълженията или да се готвятъ да изплащатъ цѣлата дължима сума?

На така поставения въпросъ ние отговаряме:

— Задълженията произхождащи отъ зимницата за семе вземата въ 1929 год.

отъ мѣстната Земеделска камара или отъ селскитѣ кооперации, въпрѣки че сж задължения къмъ държавата, но по отношение закона за задълженията сж като всички други частни задължения и като такива подлежатъ на намаления и срокови изплащания.

Следователно, задълженията за зимница взета отъ държавата въ 1929 год. се намалятъ съ 50 на сто и се изплащатъ въ 17 години.

Сроковитѣ платки най-добре е да се внасятъ въ финансовото управление на името къмъ когото е подписано задължението, а разписката вложена въ съответното мирово сдилище.

Съ това длъжника е напълно изправенъ и може да бжде спокоенъ, че е закрилянъ отъ закона за облекчение задълженията.

Внимание!

Пристигнаха отъ България тази годишни първокачествени

ЛОЗОВИ ПРЪЧКИ

различни сортове. Нуждающитѣ да се отнесатъ при инж.-агр. П. ЗЛАТЕВЪ

Земеделския Синдикатъ

— БАЗАРДЖИКЪ —

ПРОМЕТЕЙ и ХРИСТОСЪ

КУЛАТА

двата най-велики образа на въковетъ до днесъ

отъ БЛАГА АЛЕКСАНДРОВА

Не познавамъ по-съдържателенъ и по-прекрасенъ митъ между всички езически митове отъ мита за „огнедавца“ Прометей, използванъ така гениално отъ гениалния старогръцки драматургъ Есхилъ.

Прометей, бунтовникътъ срещу тиранството, заради голъмата си обич къмъ нещастното и отрудено човѣчество понася нетърпими мъки на дивъ, пустиненъ планински връхъ! Тъй иска волята на властника — Зевсътъ! Тамъ, на стръмно скалистия връхъ, „де вилнѣятъ буритѣ“, нека човѣколюбца Прометей изкупи непростената си вина любовта и милостта си къмъ човѣка! Тѣлото на страдалеца е оковано въ вериги — желѣза. Но свѣтлина огръва величието на вѣчния му духъ: той знае, че страда за правдата, за доброто на другитѣ!

И въ чудно драматични тиради смѣлятъ, бурнометежния Прометей изрича злъчна ирония и страшна ненавистъ къмъ управляващитѣ безъ всѣка отговорностъ народни мжители.

Къмъ тия тирани, които, като не могатъ да унищожатъ духа, оковатъ, измжчватъ тѣлото.

Днесъ името „Прометей“ е станало символъ на самата филантропия, на самото безсмъртие!

Новото християнско време създаде най-красивата поема — легенда за името на великия човѣкъ — Христосъ!

Не познавамъ по-съдържателенъ духовенъ и повзвишено — чистъ животъ отъ живота на кроткия, великодушния, справедливия, умния Христосъ!

Милосърдието, поруганата правда, справедливостта, чиститѣ помисли препоръча за живота на хората, великиятъ между най-великитѣ — Христосъ!

Заслѣпенитѣ отъ много и различни инстинкти хора, тѣзи зли, несправедливи и ограничени хора, последваха ли, изпълниха ли, изпълненитѣ съ толкова мъдростъ и благостъ души — дѣла на първия между народнитѣ философи и учители?

Разбраха ли тѣзи, окаяни въ и съ своето несвършенство, хора, че по голъма сила отъ силата на доброто и справедливостта не съществува на тази

тжна земя — долина на скърби и страдания?

— Не! Човѣчеството днесъ, по вече отъ всѣкога, живѣе, за да надхитри, да озлоби, да измжчи, да отмжсти!

Човѣчеството днесъ диша въ атмосферата на страшно заплетена мрежа отъ най-долни инстинкти, злоба и самоизяждане!

Затова върви къмъ неминуема физическа и нравствена гибель!

Човѣкътъ — звѣръ днесъ, по вече отъ всѣкога, е не само забравилъ, но погазилъ грубо светостта и величието на христовитѣ истини.

Де е смисъла на живота?

Де е спасението? Се пита, въздиша и стене измжчения отъ собствената си злоба и безсилие човѣкъ!

А срещу тия въпроси, далеко и високо отъ тоя мизеренъ животъ на слабия човѣкъ — въ безкрая на миналитѣ и бждещи въкове свѣти и ще свѣти съ безсмъртието си неумирающия образъ на мжченика — Христосъ, изпилъ на кръста, до днѣно горчивата чаша на страданията и на всесилната любовъ къмъ ближния!

Нѣколко отъ Христовитѣ вѣчни истини:

1. Не сждете, за да не бждите сждени. Не осжждайте, за да не бждете осжждени.

2. Добриятъ човѣкъ отъ

доброто съкровище на сърдцето си изнася добро, а лошиятъ човѣкъ отъ лошото съкровище на сърдцето си изнася лошо. Защото нѣма добро дърво, което да дава лошъ плодъ, нито лошо дърво, което да дава добъръ плодъ.

3. Вѣрниятъ човѣкъ въ най-малкото, е вѣренъ и въ многото, а несправедливиятъ въ най-малкото е несправедливъ и въ многото.

4. Горко вамъ, книжници и фарисеи, лицемери, защото сте като гробове, които не личатъ, и по които човѣцитѣ ходятъ, безъ да знаятъ.

5. По-лесно е гемиджийско вжже да влѣзе презъ иглени уши, нежели богатъ да влѣзе въ царството Божие.

6. Всѣки, който прави зло, мрази свѣтлината и не отива къмъ свѣтлината да не бждатъ изобличени дѣлата му, понеже сж лоши.

7. Обичай враговетѣ си.

8. Защо гледашъ сламката въ око на брата си, а гредата въ своето око не усѣщашъ?

9. А кога чуete боеве и вести за войни, не се смущавайте, понеже това трѣбва да стане; ала туй не е е още края.

10. Защото ще възстане народъ противъ народъ, и царство противъ царство; и ще има гладъ и смутове. Това е началото на страданията.

СЕДМИЦА на БЪЛГАРСКАТА КНИГА

Презъ свѣтлитѣ Христови празници въ България ще се празнува Седмичата на книгата — на родната книга. Въ читалища, библиотеки и театри първитѣ книжовници на просвѣтна България ще говорятъ за значението на родната книга, а други хиляди работници въ книжовното поле ще плъзнатъ изъ градове и села да носятъ свѣтлината на пробудата и да всадятъ въ народната душа любовта и обичта къмъ родното четмо, къмъ родната книга.

Вестници и списания ще се издаватъ въ специални броеве, съ десетки хиляди екземпляри ще наводнятъ страната и ще говорятъ съ будния гласъ на отрезвлението и съзнанието, че ценна, много е ценна родната книга и че тя ни е напжт-

вала къмъ свѣтлитѣ хоризонти на свобода и тя ще ни отведе горе, при културнитѣ и просвѣтени народи.

Единъ гласъ ще се чуе — да обичаме родната книга!

Ние добруджанскитѣ българи, празнуващи Възкресение Христово, мислено се присъединяваме къмъ равния на свѣтлитѣ Христови празници — празникътъ на родната българска книга и горимъ отъ желанието и ние да имаме „свѣтлината“, книгата, която е тъй скъпа за всички.

Дали ще се сетятъ пламеннитѣ дейтели на родната книга, че далечъ въ Добруджа има хора, които искатъ и желаятъ, може би много по-силно, да иматъ родно четиво, но не могатъ да го набавятъ?

Никой не повѣрва, че той се е самоубилъ.

Не повѣрва и тя.

А когато първиятъ камбаненъ звонъ есна срѣднощъ и възвести радостта за възкресението на Богочовѣка, тогава, навѣрно точно въ дванадесетия часъ, Апостоловски лежеше вече мъртавъ подъ развалинитѣ на кулата — гигантъ.

Умрѣ Апостоловски. Загина човѣкътъ, който произведе цѣлѣ превратъ въ умоветѣ, умрѣ човѣкътъ, който искаше да издигне името на своята родина въ недосигаемитѣ висини и тамъ да го постави въ златнитѣ страници на новата човѣшка история. Съ пламененъ духъ и жаръ той изрови истината отъ историята на древния митъ и съ положителна увѣреностъ пренесе лобното мѣсто на Прометей отъ Кавказкитѣ планини въ скалитѣ на Калиакра — тамъ билъ прикованъ бунтовникътъ Богъ и тамъ, на Калиакра, орлитѣ кълвали сърдцето му за вѣчни времена, защото днесъ само вълнитѣ на Калиакра стѣнатъ и редятъ безименнитѣ човѣшки мъки и страдания, защото само тамъ, на пустинния скалистъ брѣгъ, се чуватъ стѣнанията и грѣмкитѣ слова на прикования богъ, който открадна свѣщениа огънь отъ олтаря на отца си Зевса и го принесе въ даръ на изстрадалото човѣчество.

Умрѣ Апостоловски, творителътъ на огромната кула, която се издигаше срѣдъ пустиннитѣ родни поля. Умрѣ човѣкътъ, загина самата борба въ неравна борба противъ самия себе. Съ една беззаветна преданостъ той бѣше вложилъ цѣлата си душа, цѣлото си същество въ оная свята борба, успѣхътъ на която носѣше неизчерпаеми блага, миръ и любовъ на хората, на своитѣ братя, на своя народъ. Той летѣше въ вихъра на постиженията и съзидаше трайното, неразрушимото, вѣчното. Отъ мжкитѣ и страданията на своя народъ той издѣла основнитѣ камъни на своята кула, а съ сълзитѣ му спои гредитѣ и желѣзата. На върха щѣше да изправи нея — своя кумиръ, своето божество.

И кулата растѣше. Граматни кръстосани греди представляваха скелета му. Тя се издигаше срѣдъ равнината като чудовищенъ гигантъ. Хиляди работници денонощно работѣха тамъ. И денъ следъ денъ растѣше кулата — гигантъ и сякашъ пострѣла чудовищни

отъ Я. КАЛИАКРЕНС

ржце властвуваше надъ мнитѣ и опустѣли родни

ля. Тя е вече готова. Огромната енергия която ще рива, ще плъзне по хилжилки изъ села и градо

ще измѣсти човѣка — роще преобърне пустинни низи въ хлѣбородни покитни градини, а на вър — ще властвува тя, невиятъ кумиръ, неговото жество, защото високо нейното мѣсто, скжпо свѣтло е нейното име! Хиляди ржце изграждатъ кулата-гигантъ. Чрезъ ляди стоманени мишци провеждаше волята на Апостоловски, която щѣше възпламени сърдцата, ще да пробуди заспанъ съзнание, щѣше да д

пламъкъ и воля на творския духъ на она здра народъ, който въ минало проблесна като метеоръ човѣшката история и гасна, за да се яви днѣ като робъ въ своята зе

Апостоловски искаше да стресне, да го съживи, му лхне животъ, живото

на славното му минало, уви!

Тя, неговото божество, пленително хубавитѣ тъм кафяви очи, съ студени

на красивитѣ, изваяни отъ мраморъ голѣми рце, го отблъсна, събори уби! А той за нея изди грамадната кула, на вър на която искаше да я облѣна въ златиститѣ л на слънцето, на живота.

Това бѣше преди седми Въ лекия вечеренъ здра предъ тѣхъ се разт

градътъ. Тѣ вървѣха край новосаденитѣ акации, вървѣ по височината, отъ кжд се виждаше цѣлиятъ гр — удобно легналъ въ лината, разтлалъ шир дворища, сякашъ прита дѣхъ, съ свѣтнали хил очички унасящъ се вече първата дрѣмка на с

Като изпълни се възв ваха ширококлонитѣ двета, а кръстътъ на кам нарията, осѣянъ съ електчески лампички, тържест

ваше надъ многобройни малки, блуждаещи свѣт

ки. Тѣ вървѣха единъ до

ги — Апостоловски и неговото божество.

— Погледни! — просржце Апостоловски к

града — Надъ заспиващи камененъ градъ се

безмълва, но неравна ба. Погледни какъ ма

тѣ свѣтлинки, палнати

човѣшката ржка, пър

въ болезнена агония,

помощно трептятъ и въ

(Следва на стр. 8)

ПАНАЙОТЪ СТАНЧЕВЪ—ЧЕРНА

отъ ХР. П. КАПИТАНОВЪ

Наредъ съ Василе Александри и Михаилъ Еминеску, двата най-прославени всеприети ромънски народни поети, се споменава името П. Черна.

Всички ромънци познаватъ не само името, цѣлата интелигентностъ е чела и чете въдъхновени стихове на поета, безъ изключение лит. критици и историци признаватъ неограничената ценностъ на творчеството на П. Черна, като поставятъ по значение за българската поезия, непосредствено следъ народнитѣ поети В. Александри и М. Еминеску.

Всѣка година въ деня на смъртта му множеството неговѣ почитатели устройватъ паметна служба на гроба му, украсяватъ съ хубавъ паметникъ, съжидатъ се траурни утра въ това честъ, гдето видни прозори и литератори говорятъ за живота и творчеството на поета, правятъ се масови почитания за поклонение въ къщата, гдето се е родилъ поета, въ с. Черна, гдето е оставена и художествено и красна възпоменателна плоча съ портретъ и издѣлба на въ камъкъ стихове.

Въ всички учебници по литература и христоматии, въ професорскитѣ лекции отъ филологическитѣ факултети, въ литературнитѣ списания и списки неспирно се пише и говори за П. Черна.

Всеизвестно, обичанъ и ченъ, ромънски поетъ П. Черна се е изложилъ въ съзнанието на ромънския народъ като голѣмо поетично дарование.

Нито по-малко, П. Черна е всеизвестенъ и въ чужбина, гдето също е справедливо цененъ.

Обикновено, когато ромънскитѣ книжовници говорятъ и пишатъ за живота и творчеството на П. Черна избѣгватъ упоменаване за народността на неговъ произходъ.

Въ стотици статии и биографически бележки напразно се търсатъ подробности за семейството му, за детинството му и за народността. И поради тази причина, фактите за народни маси, интелигенцията, па и много видни литератори не подозиратъ, че голѣмия ромънски поетъ П. Черна, не е отъ ромънски произходъ.

Също и българското обществено мнение много малко знае за П. Черна. Нито една чужда биография, нито една българска статия за народността му произходъ, а само некога нѣкога случайно бежика, въ която се упоменава, че ромънския поетъ П. Черна билъ отъ български произходъ.

Родителитѣ на П. Черна

Населението на с. Черна се състои отъ около 3500 души отъ български произходъ. Селото е старо, християнско селище, съ непрестанно прииждащи пришелци българи отъ Бесарабия (преди 1812 г.) и бежанци отъ ямболоко, шуменско и търновско, както и отъ околнитѣ на с. Черна села, тулчански окръгъ.

Съ извѣрдно стара черква и модерно обзаведено българско училище още презъ турско време, населението на с. Черна се е препитавало отъ земедѣлие, имайки много земя, а въ просвѣтно отношение е било доста издигнато, процентъ на грамотнитѣ лица въ турско време бидейки до 70 на сто отъ всички жители.

Къмъ 1870 г. въ с. Черна за учител е придонелъ отъ гр. Шуменъ Панайотъ Станчевъ, бащата на поета.

Панайотъ Станчевъ не обичалъ да говори за миналото си. Но положително се твърди, че е билъ човѣкъ на революционния комитетъ отъ търновски революционенъ окръгъ, гдето е игралъ важна роля, но бидейки заподозренъ отъ турската власт, бива принуденъ да се крие въ градъ Шуменъ, отъ гдето приижда за главенъ учител въ с. Черна.

Учителя Панайотъ Станчевъ е билъ високъ, слабостъ, лесъ момъкъ, съ желтеникъвъ цвѣтъ на лицето, съ голѣми възчерни искрени като на дѣвчица очи, пълни съ добрина, неспокойни и нервно мигащи, издавайки вътрешния духовенъ жаръ на революционера и просвѣтния дѣецъ.

Старцитѣ, навъзраст отъ 60 до 70 години, бивши неговѣ ученици, разправятъ, че учителя Панайотъ Станчевъ е обучавалъ не по метода на старинното килийно училище, а по-модерни педагогически методи на просвѣщение.

Това се установява и отъ протокола сключенъ на 1 априлъ 1879 г. между главния учител на българското училище отъ с. Черна, Панайотъ Станчевъ и първия ромънски учител Ифтимий Вълку, въ който протоколъ се говори за дълги чинове за 4 класа, съжитѣ каквито и днесъ се употребяватъ въ училищата; една черна дѣска, друга училищна мебелъ като маси, столе и училищни пособия, 5 голѣми стени карти на петтѣх континента и единъ глобусъ на земята.

Отъ тоя протоколъ по неоспоримъ начинъ може да се заключи, че още въ турско време училището въ с. Черна е било модерно обзаведено.

Панайотъ Станчевъ е билъ учител не само на децата, но

и на бацитѣ имъ.

Редовно всѣки празниченъ день е свиквалъ селянитѣ въ училищната сграда и имъ е държалъ поучителни беседи, а вечеръ е събиралъ най-изпитанитѣ родолюбци и имъ е говорилъ по политически въпроси.

Мнозина стари селяни отъ с. Черна твърдятъ, че учителя Панайотъ Станчевъ е образувалъ таенъ революционенъ комитетъ въ селото по подобие на съществуващитѣ въ цѣла България, събиралъ е пари и ги е препращалъ въ Браила за въоръжение на четитѣ и за комитетски цели. (Въ книгата живота и творчеството на П. Черна, която на скоро ще сложимъ подъ печатъ, ще посочимъ много интересни неоспорими факти за революционното движение въ Добруджа подъ турско владичество).

Следъ руско-турската война с. Черна, по силата на Берлинския договоръ, минава въ предѣлитѣ на ромънската държава.

Живота въ с. Черна продължава по старому.

Въ черквата е извършвалъ богослужение все на български езикъ стария и много заслужилъ свещеникъ Георги Поповъ, чиито синъ Петъръ и следъ смъртта на баща си до 1918 г. когато умира, е

продължавалъ да извършва свещенитѣ обряди на български езикъ.

Българската училищна библиотека си е останала непожжната, а учителя Панайотъ Станчевъ и следъ идването на ромънския учител Ифтимий Вълку, продължавалъ да обучава децата на български езикъ.

Обаче настѣпватъ голѣми разногласия между П. Станчевъ и Иф. Вълку, който се е оплакалъ въ нѣколко изложения до училищния инспекторъ, въ които обвинява българския учител П. Станчевъ, че е билъ единъ разпаленъ български националистъ и по тази причина е възбуждалъ ученицитѣ да не посещаватъ часовѣтъ по ромънски езикъ и въпрѣки, че Иф. Вълку затварялъ вратата, децата бѣгали презъ прозореца. Също му е правилъ и множество други пречки и неприятности, по която причина, виждайки че не ще може да осъществи никакъвъ напредѣкъ, е поискалъ премѣстването си въ с. Печинегъ.

Вследствие на тия оплаквания, училищнитѣ и административни власти вземали строги мѣрки по отношение П. Станчевъ, който пакъ продължилъ да предава на български езикъ до самата си смъртъ (1882 г.), обаче въ поограниченъ размѣръ.

Въ 1880 г. П. Станчевъ се оженилъ за своята бивша ученичка Мария, селянка отъ с. Черна, жива и днесъ, здрава и съзнателна българка, която добива на 25 септември 1881 г. отроче отъ мъжки полъ, което кръщаватъ Панайотъ на името на болния и непосредствено следъ това починалъ баща.

До седмата си годишна възраст бждещия поетъ не знаелъ ни дума ромънска.

Въ основното училище е билъ минатъ въ училищнитѣ книги съ името Костеску Панайотъ, обаче когато се записва въ браилската гимназия, въ заявлението си е поискалъ да бжде минатъ и назоваванъ съ името на баща си Панайотъ Станчевъ. Когато му разправяли за живота на баща му и за голѣмото му родолюбие, е плачелъ отъ възхищение и радостъ.

Въ тая кратка статия се опитаме да обрисваме бѣгло, въз основа на неоспорими факти, образа на учителя Панайотъ Станчевъ.

Изповѣдта на майката на П. Черна, както и извѣрдно интересни подробности за живота и творчеството на П. Черна, ще се намѣрятъ въ излизащата презъ месецъ юний т. г. книга за П. Черна.

Основателя на манастира Тисмана българинъ

Преписката на о. Никодимъ съ българския патриархъ Ефтимий

Цененъ приносъ за ромъно-българскитѣ връзки

Въ обемистия томъ „Манастира Тисмана“ отъ Ал. Шефулеску се изнасятъ ценни данни, които ни интересуватъ.

Общодоказано е, че манастира Тисмана (отъ окръга Горжъ—югозападна Ромъния) е билъ основанъ отъ монаха Никодимъ, „дѣсната ржка на влашкитѣ князе Владиславъ Вайвода (1364—72) и Раду Негру (1373—84) по отношение църковната организация въ владенията имъ.

Шефулеску, водейки се по погрѣшното твърдение на Б. П. Хашдеу, нарича попъ Никодима „сърбинъ“ Всички, обаче, исторически документи несъмнено показватъ чисто българския произходъ на основателя на манастира отъ Тисмана. Ржкописа отъ Киевския архиепископски музей, писанъ на българо-славянски езикъ, доводитъ на проф. Качо-

новски [„Християнскомъ чтений“] изследванията на Венелинъ (Влахо-българския грамоти) Студията на Калужняцки за българския патриархъ Ефтимий, показватъ попъ Никодима като българинъ.

Но най-категоричното доказателство за произхода на този монахъ съ връзкитѣ му съ българския патриархъ Ефтимий отъ Търново.

Запазена е частъ отъ преписката между Никодимъ и патриарха. Тя е водена на българо-славянския езикъ. Никодимъ е отправилъ 6 въпроса отъ догматически-религиозенъ характеръ къмъ патриархъ Ефтимий, за когото Шефулеску говори, че билъ „единъ отъ най-знаменититѣ духовници чрезъ дълбокото си благочестие и висока православна култура тогава“

Патриархъ Ефтимий е по-

следния български патриархъ. Той бива заточенъ отъ турцитѣ следъ превземането на Търново (14 в.) Ето какъ започва Ефтимий първото си писмо къмъ Никодимъ:

„Пресвети, чрезъ твоето писмо ни причини духовна радостъ. Не по-малко се зарадвахме, научавайки отъ него за твоята права любовъ и православното ти познание. Когато духа се подхранва отъ божественитѣ писания и се възнеса на горе, незабелязано съ леки крила се издига на висотата на благодетелта и навещавайки се на долу като че ли виждайки презъ единъ прощъ извивка съ дързновение; „Колко страшно мѣсто е това!“

Отецъ Никодимъ е написалъ едно евангелие на българо-славянски езикъ, което още се пази въ манастира Тисмана.

БАНАТСКИТЪ БЪЛГАРИ

Произхода на нашите задкарпатски братя се губи въ дебрите на Балкана и дунавската равнина. Отнесли от тамъ заветитъ на родолюбивитъ си прадеди ето въкове тия чада на българското племе отстояватъ народностно достоинство, име и честъ.

Тукъ бегло ще набележимъ точния произходъ на „павликени“ и на „българитъ“ забъркания и тъй страдалчески нжтъ докато достигнатъ и се установятъ въ сегашната си родина — Банатъ.

Павликени

Въ V вѣкъ следъ Христосъ въ Азия, най-вече между арменцитъ, започва да се разпространява една особена ересъ, която отричала умиравето на Христовото тѣло на кръста, не почитала кръста, Богородица и иконитъ, отхвърляла всички обряди и се основавала само на посланията на апостолъ Павелъ. Името си тази ересъ е наследила отъ това на основателя си, Павла Арменина, който възстановилъ манехеизма.

Пренасянето на тази ересъ на балканския полуостровъ е станало чрезъ преселването презъ 9, 11 и началото на 12 в. на арменци и сподвижници на тази ересъ въ и около града Пловдивъ било по политически причини, било по съображение да се ослаби самата ересъ.

Установени тукъ павликенитъ сж оказали поразително влияние съ своя примѣръ върху съжителитъ си българи и славяни и въ скоро време сж успѣли да спечелятъ ревностни привърженици между тѣхъ. Това обстоятелство е смутило византийскитъ и български власти, които сж започнали да взематъ строги мѣрки за охрана на официалната православна религия.

Историческия фактъ, че павликенитъ отъ Пловдивъ въ 1205 г. следъ поражението на латинитъ, нанесено отъ българския царъ Иванъ Асѣнъ (Калоянъ) сж му предлагали да му предадатъ града показва, че подавяващото множество отъ последователи на тази ересъ презъ това време

сж биле вече българитъ.

Отъ тази дата и историята престава да говори за пловдивскитъ павликени и ние ги заварваме презъ 17 и 18 в. като католици.

Павликенството премина между жителитъ край дунавскитъ села: Петикладенци, Еаджево, Калугерица, Калачие, Бѣлене, Орѣше, Маринопольци, Брѣстовецъ и др.

Чипровецъ

Въ една клисура на Стара планина на дѣния брѣгъ на р. Огоста се намира с. Чипровецъ (Чипровци), което е било центъръ на католицизма въ България, бидейки и седалище на софийския католически архиепископъ. По отношение на това село и околнитъ му: Желѣзна, Клисура и Копиловци, историцитъ нѣматъ едно общо схващане. Твърди се, че първонаселеници на това село сж били колонисти саксонци, отъ Седмоградско; за Копиловци се споменава, че е било населявано съ преселници отъ Албания, всѣки случай всички достоверни факти говорятъ, че въ тия села сж живѣли българи, едни отъ които сж изповѣдавали католицизма, други православие.

Българитъ-католици сж били по-напреднали въ културно отношение и съ по-високо народностно съзнание. Отъ тѣхната срѣда сж изѣзли голѣмитъ обществени и религиозни дейци: *Кнежевичъ, епископитъ Богдановъ, Мариновичъ и Станиславовичъ, Паячевичъ и Парчевичъ*, [всички отъ старо болярско потекло, които сж били почетени съ почетни титли: баронъ, графъ и др. отъ австрийскитъ и полски владетели], които сж играли и важни международни роли.

Въ 1688 г. чипровчани, окуражени отъ успѣхитъ на австрийскитъ войски срещу турцитъ, възставатъ, но сжжпо планатъ тази си смѣлостъ: селото бива опожарено, разграбено и опленено. Останалитъ живи българи, заедно съ епископа си Княжевичъ, избѣгватъ въ Влашко.

Въ Ромъния

Емигриралитъ католици се прѣскаатъ отначало въ разни мѣста: едни отиватъ въ Дева и Алвинцъ, други населяватъ нѣколко (7) села отъ Седмоградско, а почетето се установяватъ въ Крайова, Къмпулунгъ, Рѣмникъ, Търговище и Бредичени, кждето тогавашния ромънски владетель Константинъ Бранковану имъ оказва благосклонното си внимание. Това заселване е ставало отъ 1689 г. до 1717. Презъ този периодъ българитъ-преселници сж водили океано съществуване. Следъ Пожаревацкия миръ [1718 г.] вследствие на който Австрия придоби по-голѣмата частъ отъ Сърбия и тъй наречената Малка

Влахия представителитъ на поселинитъ българи отъ Крайова, Рѣмникъ и Бредичени правятъ постѣпки предъ австрийския императоръ Карлъ VI да имъ се направятъ редица облекчения и да имъ се дадатъ привилегии, изброени въ 12 точки. Съ указъ отъ 10 октомврий 1727 г. императора удовлетворява тия „искания на българския народъ отъ Крайова, Рѣмникъ и Бредичени“.

Тия привилегии сж станали причина да се изселатъ въ Влашко и покатоличенитъ павликени отъ крайдунавскитъ села Лѣжене, Петикладенци, Бѣлене, Орѣше и Трънчевица. Тѣ по свое желание сж били настанени отъ австрийскитъ власти въ с. Юрицъ, понеже не искали да се смѣсватъ съ католицитъ отъ западна България. Тия поселинитъ сж се наричали „павликени“, а на латински и нѣмски ги зовели „пауликани“, както се наричатъ тѣ самитъ сега. Следъ множество постѣпки и тия българи успѣли да си издействуватъ известни привилегии, които, обаче, на били тъй голѣми, като издействуванитъ отъ западно-българскитъ католици отъ Крайова и др.

Презъ лѣтото на 1737 Австрия обяви война на Турция, която, обаче, завърши неуспѣшно за първата. Турскитъ войски влѣзоха презъ есента въ Крайова. Цѣлото християнско население напуснало града. Българитъ католици избѣгали презъ прохода Вулканъ въ Седмоградско, оставайки си цѣлия имотъ. Ето защо тѣ тукъ заживѣли въ голѣма мизерия.

Въ Банатъ

При нахлуването на турцитъ въ Влашко павликенитъ живѣещи въ с. Юрицъ потеглили да бѣгатъ въ посока къмъ Оршова. Презимували въ Мехадия (селце всрѣлъ Карпатитъ), а презъ месецъ мартъ 1738 год. се установили въ с. Бешеновъ, недалечъ отъ Темшоара [Банатъ].

Три години по-късно, презъ пролѣта на 1741 год. западнитъ бѣгарски католици трѣгнали отъ Седмоградско за с. Винга, сжщо отъ Банатъ. Тукъ тѣ се установили следъ като получили отъ австрийското правителство официално потвърждение, че ще имъ бждатъ признати правата и привилегии, далени имъ презъ 1727 г.

Трѣбва да подчертаемъ, че при ходатайството предъ императрица Мария Терезия за тия привилегии водителитъ на новопоселинитъ въ Винга сж се наричали българи, а своитъ съплеменици отъ Бешеновъ назовавали „павликени“ (пауликани). Но обстоятелството, че действуватъ за придобиване тия привилегии българи отъ Винга сж настоявали да се дадатъ тѣ и на сънародницитъ имъ отъ Беше-

новъ, показва колко близки се чувствували тѣ къмъ тѣ. Това чувство на братско чувство се подчертава още вече въ настояването на българитъ отъ Винга да бждатъ преселени тѣхнитъ братя Бешеновъ въ селото следъ като имъ били отказали привилегии, далени на ганскитъ българи. Това предложение, обаче, е било отхвърлено отъ австрийската администрация въ Банатъ.

Получаването на тия привилегии е накарало множество българи отъ Седмоградско да се преселятъ въ Винга. Въ това село сж пришли и множество българи, които успели изъ Влашко (Крайова, Бредичени) и Мехадия. Всѣмъ ствие на това Винга се разширила и въ нейното землѣ сж влѣзли близкитъ села Зентешъ, Четате, Грабовъ, Телемня, Селшошъ, Бодрогъ, Зоделакъ.

До половината на мине столѣтие българитъ отъ Банатъ сж имали съвършено самостоятелно управление: дия, избирайтъ отъ самитъ тѣ, който е билъ българинъ, кметъ и свещеникъ.

Просвѣтното имъ дѣло, обаче, е подпаднало подъ господствуващото влияние на християнитъ. Ето защо, до началото на този вѣкъ въ Винга и Бешеновъ, макаръ че сж били учители българи тѣ сж правили на хърватски езикъ, който се е смѣталъ литературния за всички славяни. Тия причина и учителитъ сж се наричали „илирийци“.

И днесъ банатскитъ българи пишатъ на хърватско-угарска латиница, която е специфична и много подхожда за тѣхното сръдно-българско наречие.

Въпреки далечъ отъ родната си, тия наши братя сж чувствували винаги българитъ. Пдържали сж трезвенъ народностенъ духъ, запазили сж първобитния езикъ и всички обичаи. Тѣ сж излѣчили всички обществени и културни просвѣтни дейци, като отецъ *Еусебий Ферменджинъ* който издаде презъ 1837 г. въ Брѣгъ прочутата „Acta Bugarie ecclesiastica“ въ който изнесе цѣлни документи отъ историята на своитъ сънародници — католици. Презъ 1911 г. Винга и „Bálgarski Kalinda“

Понастоящемъ банатските българи наброяватъ повече отъ 15000 души. Тѣ иматъ дѣствено опазено народно съчувствие и съзнание. Нѣматъ училища на матерния си езикъ и учителитъ-българи отъ Винга и Бешеновъ сж принудени предаватъ въ държавнитъ училища на официалния езикъ. Банатскитъ българи ревностно се подготвяватъ да празнуватъ 200 годишнината отъ заселването имъ въ Банатъ.

КУЛАТА

(Продължение отъ 6-та стр.)

но безсилне се мжчатъ да преодолеятъ тежкия мракъ на нощта...

— А нощта е всевластна — отговори тя — свѣтлинкитъ се губятъ въ нея, топятъ се, изчезватъ. Тѣй и твоята кула ще се срине, ще разпадне на прахъ и пепель, а подъ нейнитъ развалини твоео божество напраздно ще търси своя тронъ...

Тя хвана ржката му, прилепи се до него и го погледна въ очитъ. Страненъ огънь горѣше въ тѣхъ, ржката му треперѣше.

— Не! — продължи тя умоляюща — всички говорятъ за твоята кула. Действително, тя вдѣхва удивление съ своето внушително величие, но заслужава ли да се изразходятъ толкова сили, толкова трудъ, сръдства и време сръдъ пустиннитъ полета, тамъ, далечъ отъ хората, на още по пустинния брѣгъ?...

Той не я слушаше, не чуваше. Погледътъ му бѣ втреченъ въ свѣтлия кръстъ на високата камбанария, който като съ огненъ мечъ раздираше тъмнината и сякашъ сипѣше златни пращинки надъ стихания градъ.

— Да, ти имашъ право — промълви той следъ дълго мълчание — тѣй говорятъ хората, тѣй се разсждава днесъ! Сръдъ такива разсждения преди двадесетъ вѣка разпнаха Оня, който за три

дни изгради вѣчния храмъ сръдъ пустинята. Утре ще Го възкресятъ. Затова тѣй ярко свѣти кръстътъ на камбанарията. Той ще възкрѣсне и въ сжщия мигъ хиляди други ще умратъ. Ще се срине и моята кула... Подъ нейнитъ развалини, до разрушениятъ твой тронъ, ще намѣришъ моя трупъ...

Съ бързи и решителни крачки Апостоловски изчезна въ тъмнината. Тя, неговото божество, остана сама. И зариде. Но бѣше късно. Тя не го разбра. Тя го ласкаеше, уважаваше и почиташе, наслаждаваше се отъ неговата сила и творческа мощъ — и го търпѣше. А той бѣше вложилъ цѣлата си душа и сжщество предъ нейнитъ крака. Издигна името й въ висинитъ, надъ посегателствата на тѣлпата, издѣлба дивниятъ и образъ въ неразумимия гранитъ на времената, издигна и гигантска кула, за да я срине съ единъ замахъ и да остане подъ нейнитъ развалини, защото, тя, неговото божество, съ пленително хубавитъ тъмно-кафяви очи, не го разбра, не го чу, не стопли съ ласки душата му!

Студена бѣше тя, неговото божество, — Родината му. Леденъ мразъ вѣеше отъ нея.

А той умрѣ за нея.

Но никой не повѣрва. Не повѣрва и тя.

УМЪТА на БЕСАРАБСКИТЪ БЪЛГАРИ

Отъ нашия специаленъ кореспондентъ
Болградъ, априлъ 1935 год.

доуизложената обшир-
описна на нашия корес-
пентъ отъ Болградъ, чи-
редътъ ще открие и ще раз-
мисли и болниятъ на
братия отъ Дуна-
въ стени на блатиста
рабня, описани съ езика
бесарабски български. Пре-
дметъ я дословно:

Въ столичниятъ вестникъ
„Универсул“ отъ 21 и 22
априла г. се появиха две
статии за българитъ въ южна
Бесарабия. Първата статия е
главна: „Български ири-
дизъмъ въ южна Бесарабия“
втората — „Българско ири-
дизъмъ въ Болградъ“.
Втората на гореуказанитъ
статии, г. Неджелъ, казва
е тенденциозенъ и съ-
щественъ му сж толкова
правилни и невярни, щото
даме за необходимо въ ин-
тереса на истината да му се
говоримъ. Ето отъ какво как-
во пише г. Неджелъ:

Въ туй време, когато ро-
мънското население въ Бълга-
рия е подложено на ужасни
селеции и тероръ, който
на граница, — българското
население въ Ромъния се пол-
ва съ гостоприемство и толе-
рантност.

Съществуватъ въ Болградъ
на българска колония на ро-
мънски поданици, които се
управляватъ съ единъ законъ,
даденъ отъ каймакамътъ. Бо-
горици, по който тѣзи коло-
ни административатъ и екс-
платиратъ е. но голѣмо иму-
щество, състояще отъ нѣкол-
ко езера, отъ доходитъ на
които се издържа Гимназията
въ Болградъ, въ които се у-
чаватъ децата на българитъ, а
децата на ромънитъ се пре-
даватъ и като доказателство
за това преследване, казва
въ статията, че децата на
ромънитъ въ гимназията биле
повече отъ 10 на сто.

Въ последно време, продъл-
жава г. Неджелъ, въ южна
Бесарабия се появила „коми-
ни за защита на българско-
население“ и центъра на
мититъ е Болградъ. Предсе-
телтъ на центъра на коми-
нитъ е нѣкой си г. Желѣзковъ,
за когото, както пише
Неджелъ, той не единъ
тъ писалъ въ страницитъ на
вестникътъ „Универсул“. То-
ва г. Желѣзковъ, продължава
Неджелъ, не е посвѣтленъ да прати двата
сина въ Софийския Уни-
верситетъ, които работятъ про-
тивъ интереситъ на ромънска-
та държава.

Но това е малко, казва г.
Неджелъ. Подъ видъ на за-
щита на интереситъ на бълга-
рското население въ южна
Бесарабия, въ Болградъ бѣха
донесени за градската библио-
тека ромънски книги. Тѣзи
книги бѣха дадени отъ М-ството
на просвѣтата. Но, когато се

получиха, казва г. Неджелъ,
между ромънскитъ книги се
намѣриха много повече книги
български.

Вижте, обръща внимание г.
Неджелъ, какъ изкусно рабо-
тятъ тѣзи престѣпници, а пла-
стятъ спятъ и нищо не зна-
ятъ“.

Това е на какво съдържа-
нието на първата статия на
г. Неджелъ, който въ сжщата
статия съобщава, че е билъ
специаленъ пратеникъ на в-къ
„Универсул“ въ южна Беса-
рабия и пише каквото е кон-
статиралъ.

Обаче съобщенията на г-нъ
Неджелъ, както казахме по-
рано, сж далечъ отъ истината.
Тѣ сж неправилни и тенден-
циозни.

Преди всичко, като оста-
вимъ безъ отговоръ съобще-
нието, че ромънитъ въ Бил-
гария били подложени на
преследвания и тероръ, защо-
то мислимъ, че и самъ г-нъ
Неджелъ не вѣрва въ това, че
минимъ къмъ другитъ му съ-
общения, които сж и лъжовни.
И действително, какъ може г.
Неджелъ да пише, че въ Бол-
градската гимназия имало ед-
ва 10 на сто ученици-ромъни-
ци, когато, ако бѣше се по-
трудилъ да наминѣ въ каше-
ларията на гимназията, щѣше да
разбере, че въ гимназията
днесъ се учатъ: 155 ученика-
българи, 135 ученика-ромъни-
ци, 35 гагаузи, 40 евреи, 19
руси, 3 цѣнци, 3 поляка и 1
грѣкъ и следователно, щѣше
да се убеди, че ученици-ро-
мънци сж около 40 на сто, а
не 10, както пише той.

Но това е малко. Г-нъ Не-
джелъ, ако бѣше си изпълнилъ
своята обязаность като специ-
аленъ кореспондентъ и прате-
никъ на в-къ „Универсул“,
щѣше да разбере и друго нѣ-
що, а именно, че съгласно хри-
совула, издаденъ отъ кайма-
кама Богорици още въ 1858
г., гимназията, съществува
и днесъ. Гимназията е обезана
да приема само деца на коло-
ниститъ отъ 38 села отъ Ис-
маилския и Кахулския окръ-
зи и че отъ тѣзи 38 села са-
мо 9 сж ромънски, 6 гагауз-
ски, а останалитъ 23 сж бъл-
гарски.

Освенъ това г. Неджелъ
щѣше да се убеди, че въ гим-
назията има деца не само отъ
38 колонии, както предписва
хрисовула, а и отъ много дру-
ги мѣста въ Ромъния и раз-
бира се, ако бѣше разбралъ
това нѣмаше да пише това
което писа и нѣмаше да въ-
вежда читателитъ въ заблуж-
дение.

Сжщо така, г. Неджелъ мо-
жеше да разбере въ гимна-
зията, че г. Желѣзковъ е и
малъ въ гимназията не два си-
на, както пише той, а само
единъ, който не се е ползу-
валъ абсолютно съ никаква

бурса и не е ималъ никаква
помощъ отъ епитропията на
гимназията презъ всичкото
време, дорде я свърши.

Що се касае до заявлението
му, че „синовитъ“ на г. Же-
лѣзковъ сж постѣпили въ Со-
фийския Университетъ и днесъ
работятъ противъ интереситъ
на ромънската държава, това
е болна фантазия на г. Не-
джелъ.

Въ действителностъ, синътъ
на г. Желѣзковъ е постѣпилъ
въ Софийския Университетъ,
който миналата година го свър-
ши и въ настоящето време
работи у единъ адвокатъ, ка-
то стажантъ и тождова.

Защо му трѣбваше на г-нъ
Неджелъ отъ единъ синъ да
ги, направилъ два и да измислю-
ва, че ползувалъ въ гимназия-
та съ бурси и пр. и да съоб-
щава, че тѣ въ н. вр. сж въ
България, които работятъ про-
тивъ интереситъ на ромънска-
та държава, мисля, че не трѣб-
ва човѣкъ да бжде много до-
гадливъ.

Той му трѣбна да създаде
настроение, трѣбна-му да на-
строи ромънското общество
противъ българитъ.

Обаче обществото би било
по-интересно и полезно да
разбере друго нѣщо, а именно
— каква е причината, че мла-
дитъ момчета, които свър-
шатъ гимназия въ Ромъния,
подиръ свършването и се
стремятъ да напуснатъ др-
жавата, кждето се родили и
както напускатъ бащинска кж-
ца, кждето иматъ храна, ла-
ска, иматъ и приютъ, отиватъ
въ други страни.

И ако г. Неджелъ, този
специаленъ пратеникъ въ Бол-
градъ, бѣше се повинтересу-
валъ да разбере това, щѣше
да чуе много интересни рабо-
ти, които ако бѣше ги затро-
налъ въ статиятъ си, щѣше
да принесе голѣма полза, как-
то на самитъ млади хора, кои-
то иматъ да свършатъ гимна-
зията, така и на родителитъ
имъ, а сжщо и на страната.

Но както писахме напредъ
г. Неджелъ е майсторъ на
своитъ-си измислици. Фанта-
зията-му работи добре. Той
пише, че въ южна Бесарабия
се образували низамъ какви
комитети на българи и. т. н.
а центърътъ на тѣзи комите-
ти е Болградъ.

Отъ кой прѣстъ го изму-
калъ г. Неджелъ тази за насъ
новина — той знае.
Действителността е друга.
Никакви комитети, абсолютно
никакви и никжде не съще-
ствуватъ.

Дѣлото се слуша въ сж-
да въ февруарин и днесъ се
намира въ Апелационната ин-
станции въ Галацъ и още не
е свършило. Това е и нищо
повече. И тукъ г. Неджелъ си
даде воля на фантазията си и
измисли комитети, цѣлитъ и
задачитъ имъ.

Бѣха докарани, пише по на-
татъкъ въ своята статия г-нъ
Неджелъ, ромънски книги,
които бѣха дадени на Бол-
градската библиотека отъ Ми-
нистерството на просвѣтата
и между тѣзи ромънски книги
бѣха прекарани много по-ве-
че отъ ромънскитъ — българ-
ски книги. И това е болна
фантазия на г. Неджелъ, за-
щото ромънскитъ книги би-
блиотеката си ги получи, как-
то бѣха изпратени отъ Мини-
стерството [Casa Scoalelor]
и никакви други книги помеж-
ду тѣхъ нѣмаше, а български-
тъ книги отъ гарата още бѣ-
ха взети отъ единъ агентъ на
Сигуранцията, закарани въ
Полицията, откъдето се пре-
дадоха на библиотеката по
разпорѣждане на Министер-
ството на вътрешнитъ ра-
боти.

И тукъ г. Неджелъ чулъ
нѣщо си и като не разбралъ
каково е, уйдурдисалъ фактитъ
както цѣлъ, само да оведе
въ заблуждение читателитъ.

Можете си представи, пише
г-нъ Неджелъ, какво сждържа-
ние иматъ тѣзи книги и съ
това остава читателя да ми-
сли, че действително тѣзи кни-
ги сж Богъ знае съ какво съ-
държание.

Обаче, ако бѣше се поинте-
ресувалъ да влѣзе въ библио-
теката и да прегледа катало-
га на книгитъ, щѣше да види,
че 90 на сто отъ всичкитъ
книги сж църковни, има до-
ста много Евангелии и описа-
ние на живота на мнозина апо-
стали и мжченици и
други дребни разкази отъ из-
вестни български писатели и
толкова. Освенъ това той щѣ-
ше да разбере, че книгитъ сж
получени съ разрешение на
Министерството и нѣмаше за
каково тогисъ да пише, какво-
то писа за тѣзи книги и да
овѣжда още повече читатели-
тъ въ заблуждение.

Но това г. Неджелъ не го
интересува. Той се стреми
тъкмо къмъ обратното, а и-
менно да комбинира нѣкакви
факти така, че отъ комбина-
цията да се получи тъкмо нѣ-
що таквози, което може да
компроментира българското
малцинство и да създаде у
читателитъ и обществото из-
вестно настроение противъ
това малцинство.

Обаче съ тѣква прийоми и
срѣдства цѣльта не се добива
и не може да добие.
Малко е да мислишъ, че си
хваналъ воля за рогитъ и да
стискашъ и да стискашъ рж-

цетъ си, че ще съборите во-
ла, който съвсемъ го нѣма
предъ тебъ, а само е въ въ-
бражението ти. Така и г-нъ
Неджелъ: той мисли, че хва-
налъ воля за рогитъ и стиска
и стиска... като мисли че ще
го събори, но въ ржкетъ му
вмѣсто рогитъ... въздухъ.

Въ втората си статия г.
Неджелъ още повече е
тенденциозенъ и неспра-
ведливъ.

Въ нея той пише, че Бълг.
Общество въ Болградъ е
открило клонове въ Четатя
Алба (Акерманъ) и въ мно-
го други мѣста въ южна
Бесарабия, заселени отъ
българи и че въ последно
време е открило клонъ и
въ Тигина (Бендеръ).

За съжаление, Българско-
то Общество въ Болградъ
не само, че не е откривало
никжде, абсолютно никжде
клонове, но и въ Болградъ
не е почнало никаква ра-
бота, защото дѣлото за
признаване на Обществото
като юридическо лице още
не е свършено и за това не
може да предприеме нищо.

Цельта на Българското
Общество въ Болградъ,
пише г. Неджелъ, не е
културно-просвѣтителна как-
то се казва въ устава на
обществото, а е друга цель,
скрита, а именно: подготов-
ка за борба за българска-
та националность и... реви-
зионизъмъ.

Тука, както се казва, г.
Неджелъ го удари въ че-
лото.

Какъ? Българитъ въ юж-
на Бесарабия мислятъ за
ревизионизъмъ? Мислятъ, че
може би, нѣкога южна Бе-
сарабия да премине къмъ
България? Ами това не е
дошло въ главата още на
никому отъ нашитъ братя
въ южна Бесарабия.

Това е една болна фан-
тазия, е едно извънредно
глупаво предложение, кое-
то може да се появи само
въ главата на онѣзи, на
които Богъ искалъ да ги
накаже и имъ зель акъла.

Какво ще каже г. Не-
джелъ, ако би срещналъ въ
нѣкой вестникъ съобщение,
че нѣмцитъ отъ южна Бе-
сарабия сж си образували
общество, което си е тури-
ло цель да се бори за при-
сѣдинение на колониятъ
имъ къмъ Германия?

За да си достигне цельта,
пише после г. Неджелъ,
Бълг. Общество отъ Бол-
градъ е получило 20.000
български книги, отъ които
повечето се раздавали на
българското население, а
останалитъ се намиратъ въ
градската община. И това
е гола измислица на г-нъ
Неджелъ. Българското Об-

(Следва на 10-та стр.)

Болно, но е фактът!

Всѣки дѣлниченъ день въ града ни ще видите голѣмъ брой, за да не кажа десетки наши сънародници, отъ селата да стоятъ предъ мѣстнитѣ сѣдилища и въ адвокатски писалища и съ часове да чакатъ разглеждането на предявенитѣ имъ спорове.

Единъ бѣгълъ погледъ само върху постърналитѣ имъ и изпити лица ще е достатъченъ, за да доловишъ мжката, тегловната мжка на тия наши добри българи.

А мнозина отъ тѣхъ по между си сж братя или сестри, близки, роднини или съседи. За съжаление, обаче, спороветѣ имъ пѣкъ сж тѣй дребни по естество, че болно ти се свива сърдцето, когато разберешъ защо се взаимно разкарватъ.

Спрѣхъ се тия дни предъ единъ мой познатъ — три сестри и единъ братъ и ги запитахъ съ кого и защо се сждатъ.

—»Не за сждѣ дойдохме, рекоха ми тѣ, а при адво-

ката да ни подѣли нива отъ 15 декара, останала отъ баща ни».

И понеже готови пари нѣмали, заплатили труда на адвоката съ цената на едно даначе!.

И така, родственитѣ сестри и братъ не могли да се разумно разбератъ и сами съ братска обичъ да си подѣлятъ педата земя бащина. Даначето трѣбваше да върши тази работа!

Болно, наистина, но е фактътъ и вѣроятно не единственъ.

Поне за такива дребни спорове недейте се разкарва по сѣдилища и адвокати, драги селяни, недейте губи време и срѣдства, че и скъпо здраве, ами уреждайте си ги сами по между си, както подсказва родното ви чувство: братски и съ взаимни отстъпки. Защото стигатъ ви страданията отъ страничнитѣ удари, които често гнетятъ душата ви и сълзятъ очитѣ ви.

Силистра

М. Р-ВЪ

Думата на бесарабскитѣ българи

[Продължение отъ стр. 9]

щество не е получило нито една книга и не може да получи по причина, че още фактически не съществува.

Г-нъ Неджелъ, ако бѣше се поинтересувалъ, преди да пиши неговѣрени факти въ градската община у кмета, или ако не вѣрва на кмета, у секретаря на кметството, у г. Даулжа, който е ромънецъ, щѣше да разбере съвсемъ друго нѣщо, а именно: че пратенитѣ 12 научни книги отъ България за градската библиотека и до днешниятъ день, макаръ че сж изпратени още въ юний месецъ миналата година, още не сж получени и кжде се изгубиха — неизвестно.

Ето какво щѣше да разбере г. Неджелъ и тогава може би щѣше да се постѣснява да пиши за 20.000 книги, за които Бѣлг. Общество не е чулъ и не знае нѣщо.

При такова положение на действителността, българитѣ въ южна Бесарабия естествено си тургатъ въпроса, какъвъ интересъ има г. Неджелъ, като праща въ вестника такива невѣрни, измислени и лъжливи кореспонденции, за какво го прави това и кому това принася полза.

Отговора на този въпросъ е следния: насъ не удивля-

ва г. Неджелъ, неговиятъ интересъ е известенъ; той колкото реда по-вече пиши, толкова повече получава заплата.

Освенъ това, той за да произведе впечатление му трѣбваше нѣща сензационни. И той седи и си бий главата да измислюва тѣзи сензации.

Този е интересътъ и тази е работата на г-нъ Неджелъ.

Дето се казва по главата и калпака.

И ако ний можемъ да простимъ на г. Неджелъ и да кажемъ: прости му Боже, защото той не знае какво прави, ний по никакъвъ начинъ не можемъ да кажемъ това и да простимъ на ръководителитѣ на вестникъ „Универсулъ“.

Ний молимъ и трѣбваме отъ тѣхъ да провѣрятъ материала за българитѣ отъ южна Бесарабия, напечатанъ въ броеветѣ № 79 и 80 отъ 21 и 22 мартъ н. г. пратенъ отъ г. Неджелъ и като се убедятъ, че той отъ край до край е неправиленъ и измисленъ, да го опровергаватъ.

Чети вестникъ

Добруджански

Г Л А С Ъ

ЕДНА ИЗПОВѢД

Даваме мѣсто на настоящата изповѣдъ, за да се види пътя на съзидитѣ и мжкитѣ, презъ които мина нашия селянинъ, за да достигне до това плачевно положение, което наблюдаваме по настоящемъ.

Тѣй изчерпателно това откритие разкрива интимнитѣ перипетии на стопанската разруха, която окончателно разсипа хиляди добруджански земеделци, нивага радващи се на завидно положение.

Съ сълзи на очи и голѣма болка на сърдце съдамъ да напиша тѣзи редове, които назовавамъ: „една изповѣдъ“.

Не се самооблацавамъ, че ще намѣря хора, които да се поставятъ въ положението ми, защото злото го познаватъ, на когото на плещитѣ се е изсипало то.

Въ Базарджикъ и Балчикъ, тѣзи дни при менъ се явиха мнозина „доброжелатели“ отъ патриотична гледна точка, ме осъдиха, даже и заплашиха, а задъ гърба ми най-черно сж ме оклеветили, защото сѣмъ си продалъ селското стопанство, станалъ сѣмъ причина и други да продадатъ и да се разколебае духа на много други българи. По тоя поводъ оня день писа уводна статия и въкъ „Добруджански гласъ“. Много добре. Прави сж. Но запиталъ ли ме е единъ поне? Имало ли е другъ изходъ за менъ? Загръзването на зимницитѣ презъ 1928—29 година ме завари съ една, кѣшла подъ наемъ отъ 100 хектара и ме направи да изгубя цѣлото си състояние. Всичко що бѣхъ спечелилъ съ 35 годишенъ трудъ и кървавъ потъ, отиде. Презъ 1930 г., катастрофата на цѣлитѣ на земеделскитѣ произведения, внесохъ 2 вагона зимница на банка „Добруджана“ (свидетелствуватъ регистритѣ и въ Балчикски клонъ) и споредъ оценката, сложена отъ чиновницитѣ на банката, не можахъ да се покриятъ само лихвитѣ на задълженията ми. На банка популяра „Ламура“ внесохъ чиста селищно-опирава зимница толкова, колкото вземахъ за семе. И тя кжде отиде, не можахъ да му намѣря края. Две-три заявления правихъ въ паркета, но напразно. Днесъ ме преследватъ за цѣлата стойностъ на взетата зимница плусъ лихвитѣ. А това дадено отъ менъ е плодъ на моя земеделски трудъ, а други доходи нѣмамъ. Значи, доходитѣ ми не покриватъ ни лихви, нито хващатъ мѣсто срещу задълженията ми.

Презъ 1934 год., като сушава, азъ отъ 50 хек. сеидба изкарахъ само 30 чувала ржжъ и зимница, и 20 чувала ечемикъ. За кжде по напредъ? За кокошкитѣ само. Ами има: бирникъ, семе, имеликъ, а че и кжци разноски, които сѣмъ ограничилъ до минимумъ.

Доиде сезона за естѣнна сеидба. Забрѣмчаха чорбаджийски трактори, пуснаха и по 3—4 волски култиватори и въ десетина дни засѣха, кои 100, кои 150 и т. н. хектари. Азъ безъ семе и пари, ходя като лудъ, безъ да зная що върна и кжде ходя. Мислѣхъ, че всички около насъ чорбаджии познати ми сж и приятели. Отнесохъ се при нѣколко отъ тѣхъ, съ молба за по десетина крини зимница. Съгласенъ бѣхъ даже и за полсевкитѣ имъ. Всичко напразно. На всѣкжде удари на камъкъ. И прави сж. Знаятъ, че сѣмъ изгубилъ кредитоспособността си и ако дадѣха съ нищо не бѣха гарантирани. Сега, само който има злато, може да депозира и намѣри заемъ.

Държавата даваше за семе зимница съ намалена цена, но и тамъ не можахъ да се уредя пакъ по липса на пари. Отнесохъ се и къмъ г-на директора на банка „Добруджана“, който сви рамене и каза: „нѣма“.

Сжщата история и съ пролѣтната сеидба, която ме завари много още по-зле: безъ зърно за пролѣтни сеидби, безъ ока брашно, безъ 5 пари въ джеба и безъ сламка плѣва. Отъ единъ чорбаджия, тоже добъръ познатъ и приятелъ, к о г а т о прекарвахъ по-добри дни, не можахъ да взема единъ чувалъ плѣва, комуто ще остане и за идущата година, а азъ нѣмахъ за нея в. черъ.

Не искамъ тукъ да кажа, че сж длъжни да ми подаряватъ, но поне да не ме осъждатъ и да мислятъ, че само у гѣхъ не е било угаснало чувството на българинъ. Ситъ на гладенъ вѣра не хваща, казва пословицата.

При това положение: дългове стоятъ, лихвитѣ вървятъ, сеидби нѣма, ратитѣ не внесени, сроковетѣ за голѣми намаления, по закона за конверсията пропуснати, на идущия

харманъ, безъ сеидби, надежда, какво трѣбва да правя?

Азъ, който зная много — задължения, решихъ по-добре и продадохъ, ако бихъ отложилъ прѣта, не за друга година, нѣколко месеци, трѣбваше излѣза отъ кжцата си дрехи.

Вѣрно е, че следъ продадохъ още 12 сѣмъ. Отхвърлямъ всѣкаква надежда заради тѣхъ. Отъ тѣхъ, между които и мои братя, не сѣмъ вали да продава. Напрѣказвалъ сѣмъ имъ, че ми се налага и да не мина. Най-настоятелно ля анкета и сѣмъ те понеса позора, ако се уви, че азъ за лични или други целѣ сѣмъ стъпувалъ нѣкому да това.

Селцето ни — Куюн-лъкъ — сѣстои отъ 20 кжци бѣли 15 турци и 40 семейства кедонци-колонисти. Тѣ години седятъ въ наши Обясняватъ си какъвъ хала. Всѣки часъ прощаваме и се навеждаме вървимъ. Иначе инициатива сѣмъ своитѣ лоши посѣлбѣхъ неминуеми. Тази 3 пѣти се забиваха крадотъ ни червени комунистически знамена. Мислихъ това се върши отъ пропри, за да компрометируютъ българитѣ отъ селото властѣта. Не дай боже, подбератъ на нѣкжде, нѣли, безъ ниция поше чакаме отъ бога па както сториха отъ с. Кюла за когото писа в. „Добруджански гласъ“ съ убийство на сина и даденъ подъ въ Кюстендженския А. сждѣ, а защитникъ — то

с. Куюн-къой 15.IV.1935.

Константинъ М.

Строители!

ВЗЕМЕТЕ СИ БЕЛЕЖКА, че магазинъ ми, на лѣщъ се въ гр. Базарджикъ—Шадрафанъ кия площъ е най-добре асотиранъ въ града и че винаги ще намѣрите при цен

Конкурентни циментъ, белено желѣзо, гвоздеи всички голѣмини тель черна и галванизирана, ламарини черна и галванизирана, цинкъ, чугуна и желѣзни трѣби за водна и други накализации, клозети, безиръ, бой блани и постни, брадвигментешета и др.

Съ поздравъ,

АНГЕЛЪ ГОСПОДИНОВЪ

ЖИВОТА НА МАЛЦИНСТВОТА

ВЪЗКРЕСЕНИЕ

Христосъ, Богочовѣтъ, великия между великите се е родилъ въ епохата на най-тъмнитъ и неясни времена. Доказателство за това ни дава историята. И тогава е много потисници и потисници...

И родилъ се Той — безгрешния, силния, благия, убедителния...

Съ мечъ — слово за благоденствие дълга е проповѣдъ...

Той — за правда и справедливост между всички...

Човѣци по земното кълъно...

Но уви, малцина Го обрала...

И хванаха гавреха се съ тълпото...

мушкаха Го съ щикове...

и Горагнаха на кръстъ...

Следъ 3 дни Той възкресна — правдата възкресна...

И всички казваха: Той е великъ, Богъ, и победимъ.

Днесъ преживяваме бурни времена, усилни години. Човѣството се тресе отъ гонимости и несправедливости. На-

родитъ се дебнатъ и въскъ е готовъ да забие мечъ въ гърдитъ дори и на най-близкия си.

Намиратъ се и такива, които проповѣдватъ — провикватъ се за правда, редъ, справедливост и равенство между човѣцитъ. Но напразно... Всичко върви по неравния, трънливия път — човѣството е предъ нова Голгота.

Въпреки всичко, все пакъ не е изгубена последната надежда. Предъ дванадесетиятъ часъ неминуема е победата на правдата и тържеството на справедливостта.

Когато днесъ кажемъ „Христосъ Възкресе“ пропъти отъ смисъла на тия думи, да забравимъ всичко и да очакваме справедливата дума на времето.

И тогава ще настъжи денъ — истински Великденъ за човѣцитъ на земята!

Ам. Цвятковъ

БЪЛГАРСКИ НАРОДЕНЪ УНИВЕРСИТЕТЪ

„Духътъ на народнитъ пѣсни“

Въ недѣля, 21 т. м. Българскиятъ Народенъ Университетъ изнесе 83-та си сѣда, при доволно прелиненъ салонъ. Говори г. СТАНЧЕВЪ за „Духътъ на народнитъ пѣсни“.

Нашитъ народни пѣсни представляватъ най-ценната сѣкровищница на духовния битовъ животъ и тѣ които разкриватъ дивни образи на миналото; въ тѣхъ ние проникваме въ бурната епоха на тъмни минало, чрезъ тѣхъ познаваме легендарнитъ личности на синоветъ на България — закрилци, чрезъ тѣхъ влизаме въ дълбокия патриархаленъ животъ на семейството и въ тѣхъ безименниятъ народенъ пѣвецъ ни запознава съ мъжитъ, неволитъ и радоститъ на нашитъ прадеди.

Народната пѣсенъ е освѣтления изворъ както за индивидуалната, така и за колективната душа. Пѣсната къмъ този изворъ, не, сж непознати за насъ, добруджанци, най-вече на младото поколение. Интерферентътъ изтъква, ако българитъ сж нѣкои индивидуални творци

презъ срѣднитъ вѣкове, то тѣ сж изгубили безименитъ творци на народната пѣсенъ, които смѣло могатъ да се сравнятъ съ легендарния Омиръ. Все въ това направление говори г. Л. Станчевъ, изтъквайки богатствата и прелеститъ на народната ни пѣсенъ, която е останала като единственъ незагасващъ факелъ презъ времената и която ще остане да живѣе въ душитъ и сърдцата на всички българини, кждето и да сж тѣ. Сказчикътъ биде изпроводенъ съ бурни ръкоплѣскания. Впечатлението отъ тая беседа бѣше много силно.

Следъ беседата последва богато наредена литературно-музикална часть.

ПАСПОРТНИ ВИЗИ, заявления и постѣпки въ министерствата и всички други инстанции, всѣкакви видъ търговски поръчки и покупки извършва най-бърже и най-безукоризнено **НИКОЛА ОВЧАРОВЪ** Бюро при **ХР. ЖЕЛЪЗОВЪ** (бившъ ханъ Джемадинъ) — Базарджикъ —

Д-во „ГЛОРИЯ“

Две великденски пропъти вечери

На първия и втория денъ на Великденъ, д-во „Глория“ урежда две отлично подготвени пропъти вечери, съ модеренъ оркестъръ и специаленъ великденски бюфетъ.

Чрезъ настоящето се считатъ поканени всички добри приятели на д-во „Глория“; всички въ миналото получили покани и евентуалнитъ гости на тия които ще взематъ участие въ тържествата.

Единични покани не ще се изпращатъ.

Грама днитъ

въоръжения на Германия

Европейскиятъ печатъ отъ близо се занимава съ грама днитъ въоръжения на Германия. Особено се изтъква усилената сѣрѣдото-ченост на Германия относно въздушната флота, която въ скоро време щѣла да съперничи съ всички въздушни боеви сили на европейскитъ държави.

Нищо не пречи на Германия да продължава своитъ въоръжения, точно тогава когато заседаватъ мирнитъ конференции.

За проданъ Е Д Н А К Ж Щ А

отъ 6 стаи и 400 кв. метра дворъ, находяща въ центъра на града до пощата, ул. Михайлъ Еминеску № 4 гр. Базарджикъ.

За споразумение Редакцията

Дербедей подстрекателъ

Прави непоносимъ живота въ едно село

Преди нѣколко месеца въ с. Харманлъкъ, калиакренски окръгъ се заселва, като колонистъ индивида Ионъ Спахиу, който току щѣе излѣзълъ отъ затвора, кждето е изложалъ наказание за човѣкоубийство.

Веднага този индивидъ започва да насажда вражда и неприязнь между жителитъ на селото. Свикалъ колониститъ и имъ говорилъ изключително противъ българитъ като подстрекателъ да се направи нуждното за прогонването имъ отъ село. Тълкувалъ имъ международнитъ новини отъ вестницитъ по начинъ да язви съжителитъ си българини.

Не преди много организирайлъ една група, съ която разрушилъ кладенеца на жителя Иовчо Христовъ, за което е даденъ подъ сждъ.

Тия дербедействования на самозабравилъ се бабаитинъ отъ Харманлъкъ сж довели мѣстнитъ жители отъ това село до отчаяние и оня денъ тѣ направиха общо оплакване до г. окръжния управителъ, въ което заявиха, че ако властта не се справи съ тоя негодяй, живота имъ въ село е непоносимъ и ще трѣбва тѣ самитъ да се справятъ съ него.

ДАНАИЛЪ С. БЕКЯРОВЪ

А Д В О К А ТЪ

ул. „Режеле Кароль“ 68

срещу новостроящия се Трибуналъ

ДОБРУДЖАНЦИ!

ПОСЕТИТЕЛИ НА БАЛЧИКЪ!..

КАФЕНЕТО НА

ИВ. СТ. КОНСУЛОВЪ

се премѣсти въ бившата кръчма на Темелко, срещу халитъ **НОВОРЕМОНТИРАНО**, всички удобства, акуратна чистота, бърза прислуга

Дворъ и оборъ за каруци и коне

ИВ. СТ. КОНСУЛОВЪ

— БАЛЧИКЪ —

6 — 6

Ново
откри-
титъ

Магазини Текстилана

прода-
ват най
здрава

По случай настѣпващиятъ **ПРОЛѢТЕНЪ**

СЕЗОНЪ, иматъ честь да съобщятъ на уважаемата си клиентела, че освенъ богатия изборъ отъ

ПЛАТОВЕ и ОБУВКИ

отъ **НАЙ-ПЪРВОКАЧЕСТВЕНИ** материали отъ **ВСЕИЗВЕСТНИ** **ФАБРИКИ**, доставиха и единъ **МНОГО БОГАТЪ ИЗБОРЪ** **НА ДАМСКИ ПЛАТОВЕ ЗА**

рокли, пардесюта и тайори

стока
и конку-
риратъ

МОЛЯ ПОСЕТЕТЕ за да се увѣрите, че само **ТЕКСТИЛАНА** продава на — **НАЙ-ИЗНОСНИ ЦЕНИ** —

по цени
всички
други

Строшенитъ яйца НА СЕЛЯНКАТА?

На 20 т. м. въ мѣстния пазаръ се е разиграла една печална сцена, която поднасяме до знанието на г. г. общинаритъ:

Селянинътъ Митьо Д. Казаковъ отъ с. Матлѣмово, идва въ града и спира каруцата си до пазаря. Въ каруцата била една селянка, която носила на своитъ въ града около 50 яйца. Казаковъ слѣзалъ и отишелъ да види какво има на пазаря. Въ това време, обаче, пристигатъ общинскитъ агенти и искатъ да наложатъ такса, която се плаща само ако се влиза съ каруца въ пазаря. Идва и Казаковъ. Почватъ да се каратъ. Агентитъ отнематъ

юздитъ на конетъ, но въ това време изпочупватъ яйцата на жената, чиято вина се състои въ това, че се е качила на каруцата на услужливия селянинъ. Онеправдания селянинъ отива да се оплаква въ общинското управление, но въ това време агентитъ продали юздитъ за 20 лей на единъ колонистъ. Казаковъ ги откупилъ. Ами 50-тѣ яйца на бедната селянка?

Знаятъ ли г. г. общинаритъ, че днесъ съ стойността на 50 яйца обеднелиятъ селянинъ се готви да прекара празниците? И каква на града мислятъ да дадатъ на своитъ подведомствени за това геройство!

„ВЪСТЪ“

— В-къ „Добруджански гласъ“ носейки съзнание то за условията, при които неговитъ четци, всички българи отъ Ромъния — посрещатъ и ще прекратятъ Великденскитъ празници, не смѣе да изкаже пожелание, за да не прозвучи като горчива ирония.

Обаче, „Добруджански гласъ“ горещо вѣрва, че добрата реколта и хубавитъ бѣдни дни ще му позволятъ нѣвга да поздравя своитъ читатели съ Великденъ и имъ пожелае тържественото му отпразднуване.

Великденъ е празника на надеждитъ!..

— Голѣмиятъ и прочутъ по своята безупречна организация сборъ въ с. Сърпено (спасовска община — Калиакренски окръгъ) ще се състои тази год. на 6 май, (Георгиевденъ по старъ стилъ).

Културното д-во отъ селото усилено върши всички подготвителни работи за гарантиране по-голѣмъ успѣхъ на сбора.

— На 19 т. м. въ маслобойната фабрика на г. Дамянъ Георгиевъ се случило едно нещастие. Иванъ Станчевъ, помощникъ механикъ, билъ грабнатъ отъ едно колело и силно контузенъ. Пострадалиятъ билъ огнесенъ веднага въ болницата.

Животътъ му е вънъ отъ всѣка опасностъ.

— За 5 май н. г. се поканватъ лозаритъ да се явятъ при кладенеца „св. Георги“ (Гази — баба), където комитетътъ по издръжката на кладенеца, ще даде отчетъ за дейността си презъ изтеклата 1933 — 1934 год.

— Оплакватъ ни се граждани, че за получаването на квитанцитъ срещу положения имъ трудъ за изплащането на общинскитъ данъци, били принудени да чакатъ по цѣли дни и седмици.

Обръщаме внимание на г. г. общинаритъ върху тая нередовностъ. Тѣ трѣбва да наредятъ нужното, защото напразно загубено време скъпо коства на беднитъ граждани.

— Би било добре, ако Общинското управление побърза съ довършването на трасираното шосе за Газибаба — единственото ни мѣсто за разходка.

— Отъ Шабла съобщаватъ, че преди нѣколко дни, въ лозето на Илия Ст. Наневъ неизвестни злосторници унищожили надъ 200 лозови чукани. Случаятъ

произвелъ особено лошо впечатление и селянитъ се опасявали да не би да се повтори то и въ другитъ лозя. Селскитъ власти трѣбва да полагатъ всички усилия за залавянето на злосторници и да взематъ нужнитъ мѣрки за запазване селскитъ лозя.

— На 21 т. м., Врѣбница, българскитъ училища отъ гр. Каварна изнесоха пролѣтенъ лазарски концертъ. Хорътъ ржководенъ отъ директора на прогимназията, г. Др. Гочевъ изпълни нѣколко хубави пролѣтни лазарски пѣсни.

На край се игра „Лазарки“ — литер.-музикална сценка [народенъ обичай] муз. Ал. Кръстевъ. Доброто изпълнение на ролитъ, съчетано съ хубавитъ лазарски пѣсни и игри, извика бурното удобрение на публиката.

— Оплакватъ ни се пѣтници, че нотаря на с. При сикани спиралъ пѣтническитъ каминети и проѣривалъ дали пѣтницитъ иматъ билети. Такъвъ билъ случая отъ 20 т. м., съ автомобилъ № 137, който дълбоко възмутилъ пѣтницитъ.

Нотаря нѣма правото да върши това. Той има друга длъжностъ.

— По липса на мѣсто и поради късното получаване кореспонденцията за Великденскитъ обичаи отъ Бесарабия не можа да се помѣсти въ настоящия брой

— На 22 т. м. въ Букурещъ сж пристигнали въ по научна екскурзия една група отъ 60 души студенти отъ софийския агрономически факултетъ, на чело съ професоритъ г. г. Ив. Странски и Недѣлчевъ

— Министерството на външнитъ работи е одобрило идването на Варненското сп. д-ство „Тича“ въ Констанца, което ще се състезава на 28 и 29 т. м. съ сп. д-ство „Виктория“.

— На 23 т. м. окръжния съветникъ г. Нику Вѣдува, по едно невнимание, се преобърналъ съ габриолета си въ лозята „Газибаба“ и си счупилъ крака.

Продавамъ Е Д Н А К Ж Щ А

съ три стаи, една кухня, дамъ, съ 800 кв. м. дворъ, находяща се въ гр. Балчикъ.

Споразумение при

Реджепъ Салимъ

— Балчикъ —

Продаватъ се:

1) 3 ДЮКЯНА на ул. „Варула“ № 31 — 33 и съ безъ номеръ.

2) ЕДНО ЛОЗЕ около 2 ара, необработено въ лозята „Газибаба“ — близо до нитъ врата.

Справка

ХАЛИЛЪ РУСИ

ул. „Нягое Басарабъ“

— Базарджикъ —

Продавамъ

Една къща, дюкянъ (помощенъ жандармски постъ), сайнхамбаръ, съ 3 кв. метра дворъ

Едно лозе отъ 6 дек. амканско (облагорени прѣчки) на 8 год.;

5 хект. пиви разработени ва година — въ находящи се въ КАРАДЖААТЪ роторски окръгъ

Справка и споразумение при

КОЛЮ ШЕСТАКОВЪ

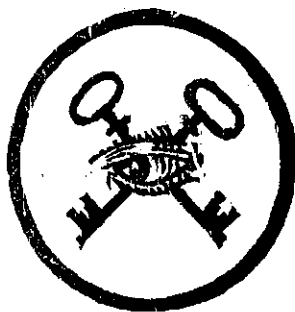
ул. „Силистренско шосе“

— Базарджикъ —

Продава се

около 1500 кв. м. празнисто въ лозята „Газибаба“

Справка редакция

„RAZA DE NOAPTE“ S. A. P.
Autorizat de Minist. de Interne sub №19.810 24 III 93

„НОЩНА СТРАЖА“
Авторизирано отъ М-вото на вътр. работи съ №19810 III 93

отъ кжсо времеоткри клонъ въ града ни, напълно изпълнявайки своя дългъ, като стражъ на повѣренитъ имоти, разширява своята дейностъ

Открива КЛОНОВЕ въ всички СЕЛА въ окръга за да запази ПОСѢВИТЪ на земеделцитъ

Земеделци!

Запазете денонощния си трудъ отъ крадци и злосторници за която целъ ще ви се отпуснатъ специални хора.

Условия и подробни обяснения при главниятъ представителъ за Калиакренски окръгъ.

Ив. П. Армутлийски

ул. „Пр. Мирча“ № 22 — Телефонъ № 129 — Базарджикъ

Собственикъ, отг. редакторъ Я. х. Яневъ

Тиреография „IZVOR“ — Ба

НА ТРЕТИЯ ДЕНЬ НА ВЕЛИКДЕНЪ ВЕЧЕРЬТА ВЪ „МОДЕРНЪ“ ДОБРУДЖАНСКИТЪ СТУДЕНТИ ЩЕ ПРЕДСТАВЯТЪ

Комедия въ 3 действия

отъ Арнолдъ — Бахъ

ИСПАНСКАТА МУХА

Начало въ 9

половина ча